

**TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
BIRUTĖS BALTRUŠAITYTĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

**VEIKLOS ATASKAITA
2011**

T U R I N Y S

Bendroji dalis	3
Bibliotekų prieinamumas	5
Fondo būklė	6
Aprūpinimas dokumentais	7
Dokumentų įsigijimas	7
Dokumentų nurašymas	10
Fondo panaudojimas	10
Vartotojų telkimas ir aptarnavimas	11
Gyventojų ir vartotojų skaičius	11
Vartotojų sudėtis	13
Apsilankymai	13
Lankomumas	14
Išduotis	14
Skaitomumas	16
Darbo vietos	17
Prieiga ir sąlygos	17
TBA	18
Mokamos paslaugos	18
Bibliotekos įvaizdžio formavimas	18
Renginiai suaugusiems	21
Darbas su vartotojais vaikais	26
Informacinė ir kraštotyrinė veikla	31
LIBIS diegimas	31
Informacinis fondas	31
Informacinis vartotojų aptarnavimas	32
Kraštotyros veikla	33
Metodinė veikla	36
Projektai	38
Personalas	39
Materialinė bazė	41
Finansavimas	42
Išvados	42

BENDROJI DALIS

Buvusios Viešosios bibliotekos direktorės (iš dešinės) Janina-Birutė Venckienė, Vida Kazakevičienė ir direktorius Sigitas Kancevyčius prie pasodinto ąžuolo pirmajai bibliotekos vedėjai Larisai Koppaitei atminti

Poetų ir bardų vakaro atlikėjai ir šeiminkai.

Jubilėjaus proga direktorių S. Kancevyčių sveikina kolegos iš Klaipėdos zonos bibliotekų

Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka 2011 metais vykdė savo misiją – užtikrino kasdienę prieigą prie mokymosi šaltinių,

aprūpino gyventojus aktualia informacija, teikė erdvę mokymuisi, bendravimui, kultūros veiklai.

2011 metai Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešajai bibliotekai ir filialams buvo intensyvios veiklos metai. Rugsjūčio 30 d. Tauragės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Viešajai bibliotekai suteiktas iš Tauragės krašto kilusios rašytojos, poetės, literatūrologės Birutės Baltrušaitytės vardas. Rugsėjo 9 d., minint Viešosios bibliotekos 80-ies metų jubiliejų, surengtoje šventėje dalyvavo miesto šviesuomenė, kitų rajonų savivaldybių viešųjų bibliotekų vadovai, bibliotekininkai, vyko poetų ir bardų vakaras, knygyų mugė, buvo eksponuojamos parodos, išleista išliekamąją vertę turinti „Trumpa Tauragės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos istorija 1931 - 2011“. Į Tauragės miesto dienas įsiliejo tradicinis tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris“. Nacionalinės bibliotekų savaitės metu vyko valanda, skirta poetui Justinui Marcinkevičiui. Daug prasmingų renginių suorganizuota kartu su Lenkų, Goethe's, Prancūzijos institutais Lietuvoje. Tauragiškiai turėjo puikių galimybių susitikti su žymiais rašytojais, poetais, kitais garsiais žmonėmis. Draugaujama su Tilžės (Sovetskai, Rusijos federacijos Kaliningrado sritis) kūrėjais. Trylika metų bibliotekoje veikiančio poezijos mėgėjų klubo „Žingsniai“ nariai leidžia poezijos knygas, susitinka su kitų rajonų literatais, organizuoja respublikinį poezijos festivalį „Apkabinu eilėraštį kaip draugą“, vykdo bendrą kūrybinį projektą su Tilžės poetų klubu „Rostok“. Per metus rajono bibliotekose suorganizuoti 729 renginiai, iš jų 378 parodos. Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešosios bibliotekos direktorius Juozas Šikšnelis Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešąją biblioteką apdovanojo padėka „Už aktyvų bendradarbiavimą puoselėjant regiono kultūros tradicijas“. Šventiniame rajono Tarybos posėdyje Viešosios

bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliotekininkei Saulei Ramanauskaitei pareikšta rajono savivaldybės Mero padėka. Tauragės moters užimtumo ir informacijos centras už organizuojamus renginius bibliotekoje nominacija „Metų iniciatyva“ apdovanojo Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėją Meilutę Parnarauskiene.

Vis daugiau informacijos vartotojų naudojami skaitmeniniai bibliotekos ištekliams bei elektroninėmis paslaugomis, teikiamomis nuotoliniu būdu. 2011 m. Tauragės viešoji biblioteka pagal prenumeruojamų duomenų bazių naudojimo statistiką buvo viena efektyviausiai dirbančių tarp rajonų viešųjų bibliotekų. Skaitmeninių informacijos paslaugų teikimas – viena iš svarbiausių bibliotekos paslaugų. Nutolę vartotojai elektroniniame kataloge jau gali naudotis 300 visateksčių straipsnių apie Tauragės istoriją. Viešoji biblioteka dalyvavo „Bibliotekos pažangai“ projekte „Bibliotekų svetainių pritaikymas neįgaliesiems ir mobiliesiems įrenginiams“. Baigiami svetainės atnaujinimo darbai. Rajono bibliotekose diegiama Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema (LIBIS).

Įgyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“, visos rajono bibliotekos aprūpintos kompiuterine įranga su internetu ryšiu, vyko bibliotekų darbuotojų ir gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai, įvairios akcijos, skatinančios vartotojus naudotis bibliotekų ir interneto paslaugomis.

2011 m. Viešojoje bibliotekoje ir 27 filialuose lankėsi 10629 vartotojai, atėję į bibliotekas 112025 kartų. Bibliotekų lankytojai galėjo naudotis 273536 dokumentais, 98 pavadinimų periodiniais leidiniais. Rajono savivaldybė periodiniams leidiniams išsigyti skyrė 34,2 tūkst. lt., kitiems dokumentams - 5 548 lt., iš Kultūros ministerijos dokumentams išsigyti gauti 48,6 tūkst. lt. Bibliotekų fondus papildė dovanotos knygos, tarp jų - gautos

Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotuos akcijos „Knygų kalėdos“ metu.

Rajono savivaldybės ir seniūnijų dėka kasmet gražėja kaimų bibliotekų patalpos, baigiama Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus renovacija.

Rajono savivaldybės Tarybos sprendimu pakeisti Eičių (buvo Laukėšos) ir Eidintų (buvo Melagiškės) kaimų filialų pavadinimai.

Išteigus LBD Tauragės skyriaus asociaciją, tikimės aktyvesnės Lietuvos bibliotekininkų draugijos rajono skyriaus veiklos. Viešosios bibliotekos direktorius Sigitas Kancevyčius išrinktas LBD tarybos nariu.

Rajono Meras Pranas Petrošius įteikia padėką Saulei Ramanauskaitei

Iš dešinės: Viešosios bibliotekos direktorius Sigitas Kancevyčius ir Sovetsko visuomeninės rašytojų organizacijos „Rostok“ pirmininkas, Rusijos rašytojų sąjungos narys, poetas Anatolijus Gricukas

BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų skaičius

- Rajone yra 28 bibliotekos:
- Viešoji biblioteka;
  - Miesto filialai – 3;
  - Kaimų filialai – 24

Tinklo pokyčiai

- Uždaryta filialų – 0;
- Atidaryta filialų – 0;
- Sujungta filialų - 0

Nestacionarinis aptarnavimas

- 221 knygnešys knygas ir periodinius leidinius pristato neįgaliems, pagyvenusiems vartotojams, šeimų nariams, kaimynams.

Struktūros tobulinimas ir pokyčiai SVB

2011 m. Viešojoje bibliotekoje dirbo 5 skyriai:

- Skaitytųjų aptarnavimo (vedėja, 2 vyr. bibliotekininkės skaitykloje, 2 vyr. bibliotekininkės abonemente ir vyr. bibliotekininkė interneto skaitykloje);
- Vaikų literatūros (vedėja ir 2 vyr. bibliotekininkės);
- Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo (vedėja, 4 vyr. bibliotekininkės);
- Metodikos skyrius (vedėja, 2 vyr. bibliotekininkės) ;
- Informacijos skyriuje dirba vedėja, vyr. bibliografė ir vyr. bibliografė kraštotyrai . Kultūros projektų vadovė – rinkodaros ir viešųjų ryšių specialistė pavaldi direktoriui.

FONDO BŪKLĖ

	2010		2011		+-
	Fiz. vnt.	Pavadinimai	Fiz. vnt.	Pavadinimai	Fiz. vnt.
VB	73643	36844	75001	38131	+ 1358
MF	37207	9284	37494	9280	+ 287
KF	163106	14142	161041	12308	- 2065
Iš viso:	273956	34520	273536	33496	- 420

2012 m. sausio 1 d. rajono bibliotekose buvo 273536 fiz. vnt., 33496 pavadinimų dokumentai: 270514 fiz. vnt. knygų ir serialinių leidinių, 72 fiz. vnt. rankraščių, 133 fiz. vnt. kartografijos, 472 fiz. vnt. natų, 1 fiz. vnt. vaizdinių, 2146 fiz. vnt. garsinių regimųjų, 62 kiti dokumentai, 136 fiz. vnt. kitų skaitmeninių dokumentų fizinėse laikmenose.

59 % dokumentų fondo yra kaimų filialuose, 14 % miesto ir 27 % viešojoje bibliotekoje.

Fondas per metus sumažėjo 0,2 %. Kaimų filialuose dokumentų buvo daugiau nurašyta negu gauta - fondas sumažėjo 1,3 %, bet 1,8 % padidėjo viešojoje bibliotekoje ir 0,8 % miesto filialuose.

Grožinė ir šakinė literatūra

Grožinė literatūra					
	2010		2011		+-
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.
VB	36696	50	37596	50	+ 900
MF	22582	61	22612	60	+ 30
KF	110313	68	109597	68	-716
Iš viso:	169591	62	169805	62	+ 214
Šakinė literatūra (su periodika)					
VB	36947	50	37405	50	+ 458
MF	14625	39	14882	40	+ 257
KF	52793	32	51444	32	- 1349
Iš viso:	104365	38	103731	38	- 634
Šakinė literatūra (be periodikos)					
VB	27039	36	27971	37	+ 932
MF	12215	33	12473	33	+ 258
KF	34162	21	34813	17	+ 651
Iš viso:	73416	27	75257	27	+ 1841

Grožinės literatūros fondas sudaro 62 % rajono dokumentų fondo. Per metus jis padidėjo 0,1 % (VB - 2,4 %, MF - 0,1 %), KF sumažėjo 0,6 %.

Šakinės literatūros fondas sudaro 38 % rajono dokumentų fondo. Per metus jis sumažėjo 0,6 % (daugiausia sumažėjo KF - 2,5 %, padidėjo VB - 1,2 %, MF - 1,7 %).

Šakinė literatūra (be periodikos) sudaro 27 % viso rajono fondo.

Per 2011 metus fonde padaugėjo bendrų filosofijos, istorijos mokslų literatūros knygų, tas pats procentas liko gamtos, meno, kalbotyros ir grožinės literatūros knygų, sumažėjo visuomeninės ir technikos literatūros.

Periodiniai leidiniai

	2010		2011		+-
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.
VB	9908	13,4	9434	13	- 474
MF	2410	6,5	2409	6	- 1
KF	18631	11,4	16631	10	- 2000
Iš viso:	30949	11,3	28474	10	- 2475

Periodinių leidinių fonde yra 246 pavadinimų 28474 fiz. vnt., VB - 251 pavadinimų 9434 fiz. vnt. Vidutiniškai miesto filiale yra 37 pavadinimų 803 fiz. vnt. periodinių leidinių (29 pavadinimų žurnalai, 8 pavadinimų laikraščiai). Vidutiniškai viename kaimo filiale yra 60 pavadinimų

693 fiz. vnt. periodinių leidinių (44 pavadinimų žurnalai, 16 pavadinimų laikraščiai). Periodiniai leidiniai sudaro 10 % viso dokumentų fondo: VB - 3,4 %, MF - 0,9 %, KF - 6,1 %

Aprūpinimas dokumentais

	2007	2008	2009	2010	2011
1 gyventojui tenka dokumentų					
Mieste	4,2	6	3,8	3,7	4
Kaime	8	8	8,1	8,1	8
Rajone	6	6	5,6	5,6	6
1 vartotojui tenka dokumentų					
Mieste	20	26	19,7	19,5	22
Kaime	26	26	28	31	32
Rajone	23	26	24	25	26

Vienam rajono gyventojui bibliotekose saugojama po 6 dokumentus ir 0,2 naujų dokumentų. Kai kuriose kaimų filialuose vienam gyventojui tenka po 13-15

dokumentų. 1000 gyventojų tenka 231 naujas dokumentas (kartu su periodiniais leidiniais).

Rajone vienam vartotojui tenka 26 dokumentai ir 1 naujas dokumentas (VB - 0,9, MF - 0,6, KF - 1,2).

Dokumentų įsigijimas

2011 m. rajono bibliotekos įsigijo 10496 fiz. vnt. 1658 pav. dokumentų: 10385 fiz. vnt. knygų ir serialinių leidinių, 12 fiz. vnt. natų, 94 fiz. vnt. garsinių ir regimųjų, 4 fiz. vnt. elektroninių, 1 vaizdinį dokumentą. 2011 m. gautis - 3,8 % viso dokumentų fondo (VB - 1,1 %, MF - 0,4 %, KF - 2,3 %). 2010 m. gautis sudarė 2,9 % viso dokumentų fondo (VB - 1 %, MF - 0,3 %, KF - 1,6 %). VB gautis sudarė 28,6 % visos 2011 m. gauties (4 % viso VB dokumentų fondo). MF gautis sudarė 12 %

visos 2011 m. gauties (3,3 % viso MF fondo). Vidutiniškai 1 MF gavo 420 fiz. vnt., 237 pav. dokumentų. KF gautis sudarė 59,3 % visos 2011 m. gauties (3,8 % viso KF fondo). Vidutiniškai 1 KF gavo 259 fiz. vnt., 104 pav. dokumentų. Grožinės literatūros gautis sudarė 34,4 % visos 2011 m. gauties (VB - 11 %, MF - 4 %, KF - 19,4 %). Šakinės literatūros gautis sudarė 26,2 % visos 2011 m. gauties (VB - 9,5%, MF - 3,4 %, KF - 13,3 %).

	2010		2011		+-
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.
Įsigyta dokumentų					
VB	2585	1483	3007	1516	+ 422
MF	857	130	1262	237	+ 405
KF	4538	264	6227	419	+ 1689
Iš viso:	7980	1553	10496	1658	+ 2516
Įsigyta grožinės literatūros					
VB	993	708	1124	706	+ 131
MF	294	55	451	131	+ 157
KF	1509	204	2036	321	+ 527
Iš viso:	2796	756	3611	802	+ 815
Įsigyta šakinės literatūros					
VB	907	690	1004	712	+97
MF	328	65	357	91	+29
KF	1154	50	1393	87	+239
Iš viso:	2389	712	2754	758	+365

Įsigyta dokumentų (fiz. vnt.)	2008	2009	2010	2011	+ -
Centralizuotai	9295	6372	3463	4358	+ 895
Leidyklų	2964	935	1385	2237	+ 852
Parama	1764	3208	1480	2890	+ 1410
Vietoj pamestų	72	194	203	33	- 170
Mainų	43	47	737	29	- 708
Projektai	331	542	712	949	+ 237
Iš viso:	14469	11298	7980	10496	+ 2516

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 48 678 Lt. (14 960 Lt. daugiau negu 2010 m.). Už šias lėšas nupirkti 2153 fiz. vnt. dokumentai.

Tauragės rajono savivaldybė dokumentams įsigyti skyrė 5548 Lt., nupirka 312 fiz. vnt. dokumentų.

Daugiausia dokumentų įsigyta iš UAB „Šviesa“ – 716 fiz. vnt., UAB „Baltos lankos“ – 281 fiz. vnt., Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos – 266 fiz. vnt., UAB „Nieko rimto“ – 145 fiz. vnt., UAB „Kronta“ – 133 fiz. vnt., UAB „Patogu pirkti“ – 109 fiz. vnt., mažiau įsigyta iš kitų leidyklų. Visoms bibliotekoms nupirktos „Metų knygos“

Garso dokumentų įsigyta už 1000 Lt.

Kraštotyra. Rajono savivaldybė finansavo Viešosios bibliotekos jubiliejui skirtos „Trumpos Tauragės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos istorijos 1931-2011“ leidybą.

Iš savivaldybės lėšų nupirkta V. Kavaliausko „Lietuvos karžygiai: Vyties

kryžiaus kavalieriai (1918-1940)“ T. 2., B. Kondrato „Kūrėjų pėdsakai. Kn. 6: Tauragė“, V. Almonaičio „Vėl šniokščia rėvos“ – D. 6. „Jūros upe nuo Tauragės iki Mociškių“ ir D. 7. „Jūra ir Nemunu nuo Mociškių iki Bitėnų“ knygos. Įsigyta nemažai leidinių, susijusių su Tauragės kraštu: kraštietės Zitos Čepaitės „Emigrantės dienoraštis“, Martyno ir Marijos Purvinų „Mažosios Lietuvos kapinės“ Kn. 1., Mirono Ginko atsiminimai „Per spygliuotą vielą“, Romo Kauniečio „Aukštaitijos partizanų prisiminimai. D. 7. Laisvės kovotojų prisiminimai“ Kn. 1, Jono Jakštaičio „Mažos šiltos pasakaitės“, Nijolės Michelkevičienės „Sakmės apie gėles“ D. 1-2., „Lietuvos etnologijos ir antropologijos enciklopedija“ ir kt.

Bibliotekoms leidinius dovanuoja autoriai: Petras Jokubauskas videofilma „Kunigaikščio žynė“, Tauragės Švč. Trejybės bažnyčios kunigas Karolis Petravičius kompaktinę plokštelę „Į pažadėtas dienas“, Regina Bliūdžiuvienė knygeles „Nesvyruojantis medis“ ir „Po šventąją žemę“. Renginių metu gauti R.

Vaitkaus „Gaurės krašto muziejai“ (nuotr.), E. Bazinienės, L. Užkurienės, V. Valinčienės „Laiko nugludinti Lomiai“ (atv.), kunigo Mindaugo Dikšaičio „Mažvydo surinkimas: 2009 metų Tauragės evangelikų liuteronų parapijos metraštis“, „Tauragės gimnazija 1920-1949; „Tauragės „Versmės“ gimnazija 2001-2011“, „Tauragės konvencija 1812“ lietuvių, anglų, vokiečių ir rusų kalbomis, „Tauragės kraštas“ ir kt.

Projektai. Projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdymui gauti leidiniai „Naujoviškos viešosios bibliotekos gairės“, „Kuriu elektroninį nuotraukų albumą“, „Mano interneto kelrodis“, „Išmokime dirbti kompiuteriu“.

Viešoji biblioteka, VB vaikų literatūros skyrius, A. Vymerio vardo miesto filialas Nr. 1, Pagramančio ir Mažonų kaimų filialai gavo „Metų knygos“ rinkimuose dalyvaujančių knygų kompleksus.

Rajono savivaldybės kultūros projektų rėmimo fondas finansavo VB Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vyr. bibliotekininkės Inos Steponaitytės knygelės „Šubertinė“ leidybą, pagal Pagramančio kaimo filialo vyr. bibliotekininkės Virginios Bartušienės projektus sukurtą vaizdo įrašo „Nagingi Pagramantiškiai“ ir Pagramančio kunigo Vladislavo Juškio eilėraščių knygos „Dieve, tau save aukoju“ leidybą.

Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato darbuotojai projekto lėšomis išleido ir bibliotekai perdavė knygą „Viešvilės gamtinis rezervatas“ ir garso įrašą „Karšuvos girios balsai“.

Rajono bibliotekos gavo 609 fiz. vnt. **Kultūros ir kitų ministerijų finansuotų** leidinių: grožinės literatūros ir literatūros kritikos - 239 vnt., meno - 165 vnt., istorijos ir geografijos - 56 vnt., visuomenės mokslų - 40 vnt., kalbotyros - 32 vnt. ir kitų.

Dovanotos knygos. Iš viso gauta 1704 fiz. vnt. Iš jų daugiausia knygų dovanojo skaitytojai – 1161 fiz. vnt. Tai senos, geros, laiko patikrintos knygos, net V. Šekspyro, A. Mickevičiaus raštai. Fotomenininkas Romualdas Vaitkus padovanojo 30 tomų enciklopediją „The encyclopedia Americana“ (1968 m.), be T. 9-10, 22, 25. Vokiečių bendruomenė perdavė 95 knygas, daugiausia romanus vokiečių kalba.

Renginių metu gauti 186 leidiniai: Lomių bendruomenė padovanojo 47, autoriai 68, leidyklos 207 knygas.

Labdaros gauta 576 fiz. vnt. (3 499 Lt.) iš „Valstiečių laikraščio“ labdaros fondo „Kaimo vaikai“, leidykų „Alma littera“, „Baltos lankos“.

Akcijos „Knygų kalėdos“ metu gautos 78 knygos. Iš Tauragės UAB „Onija“ knygyno „Vaga“ nupirktą 30 naujų knygų (912 Lt).

Periodinių leidinių įsigijimas

	2010		2011		+- Fiz. vnt.
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	
VB	685	85	879	98	+194
MF	235	10	454	15	+219
KF	1875	10	2798	11	+923
Iš viso:	2795	85	4131	98	+1336

Periodinių leidinių gautis sudaro 39,3 % visos 2011 m. gauties (VB - 8,4 %, MF - 4,3 %, KF - 26,6 %). VB gavo 98 pavadinimų periodinius leidinius (71 pavadinimo žurnalus, 27 pavadinimų laikraščius). Vidutiniškai vienas MF gavo 15 pav. periodinius leidinius (11 žurnalų, 4

laikraščius). Vidutiniškai vienas KF gavo 11 pav. periodinius leidinius (7 žurnalus, 4 laikraščius). Tauragės rajono savivaldybė visoms rajono bibliotekoms užsakė rajoninius laikraščius „Tauragiškių balsas“ ir „Tauragės kurjeris“.

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Dokumentams įsigyti gauti 88408 Lt. Kultūros ministerija skyrė 48678 Lt., rajono savivaldybė - 39730 Lt. Dokumentams pirkti išleisti 54226 Lt., (KM - 48678 Lt., savivaldybės - 5548 Lt.), periodiniams leidiniams - 34 182 Lt.

	2010	2011
Kultūros ministerijos	0,68	1,07
Rajono savivaldybės	0,76	0,88
Parama	0,54	0,85
Vietoj pamestų	0,04	0,01
Mainai	0,08	0,03
Projektai	0,08	0,19
Iš viso:	2,18	3,03

Dokumentų nurašymas

	2010		2011		+ - Fiz. vnt.
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	
VB	4791	2182	1649	229	-3142
MF	1145	304	975	241	-170
KF	8992	3536	8292	2253	-700
Iš viso:	14928	5901	10916	2682	-4012

Nurašyta 3,9 % viso dokumentų fondo (VB - 0,6 %, MF - 0,3 %, KF - 3 %). VB nurašyta 15 % visų nurašytų dokumentų. MF - 9 %, KF 76 %. Daugiausia dokumentų, atlikus fondo patikrinimą, nurašyta Gaurės kaimo filiale (684 fiz. vnt.). Filialų darbuotojos, barkoduodamos dokumentus, atlieka jų atranką. Vidutiniškai po 300 fiz.

vnt. nurašyta Eidintų, Pagramančio, Sartininkų, Žygaičių, Šakviečio ir Visbarų bibliotekose. Nurašyti 3998 susidėvėję, 6665 neaktualūs, 253 skaitytojų prarasti dokumentai. Skaitytojų prarasti dokumentai sudaro 2,3 % visų nurašytų dokumentų. Vietoje pamestų dokumentų gauti tik 33 fiz. vnt.

Fondo panaudojimas

	Fondo panaudojimo koeficientas				
	2010	2011	Grožinė	Periodika	Šakinė
VB	0,9	1	0,9	3	0,4
MF	0,9	0,8	0,4	6	0,4
KF	0,6	0,5	0,3	3	0,2
Rajone	0,7	0,7	0,5	3	0,3

Fondo panaudojimo koeficientas beveik nesikeitė. Viešosios bibliotekos fondo apyvarta nežymiai padidėjo, miesto ir kaimo filialuose truputį sumažėjo. Rajone, mažėjant gyventojų, mažėja vartotojų, o bibliotekų fondai dideli ir mažai atnaujinami.

VARTOTOJŲ TELKIMAS IR APTARNAVIMAS

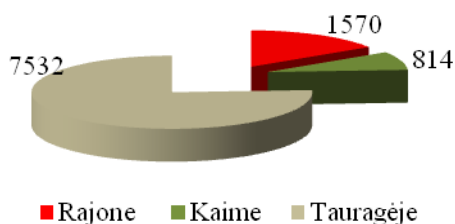
Gyventojų ir vartotojų skaičius Gyventojų sutelkimo procentas

Biblioteka	Gyventojai			Vartotojai			Aptarnaujama %	
	2010	2011	+/-	2010	2011	+/-	2010	2011
Adakavo	1124	1027	-97	371	325	-46	33	32
Baltrušaičių	750	754	+4	233	213	-20	31	28
Batakių	772	772	0	260	258	-2	34	33
Dacijonų	802	796	-6	256	255	-1	32	32
Dapkiškių	663	660	-3	123	108	-15	19	16
Dauglaukio	631	631	0	182	152	-30	29	24
Eičiai	455	910	+92	179	167	-19	39	32
Eidintai	602	964	0	280	230	-6	46	45
Gaurės	796	448	-7	252	145	-34	32	33
Kęščių	818	604	+2	186	270	-10	23	18
Kunigiškių	680	810	+14	195	270	+18	29	31
Lauksargių	1550	608	-72	244	188	-7	16	13
Lomiu	810	1550	0	228	200	-44	28	28
Mažonų	964	810	0	236	225	-3	24	24
Norkaičių	918	915	-3	280	245	-35	31	27
Norkiškės	520	510	-10	132	126	-6	25	25
Pagramančio	693	693	0	300	267	-33	43	39
Pilsūdo	642	637	-5	189	178	-11	28	28
Sartininkų	736	828	+92	210	172	-38	29	21
Šakviečio	497	497	0	176	167	-9	35	34
Taurų	2242	2242	0	214	257	+43	9	12
Vėluikių	577	576	-1	208	205	-3	36	36
Visbarų	358	394	+36	204	190	-14	57	48
Žygaičių	892	899	+7	312	225	-87	35	25
Kaimuose	19492	19535	+43	5450	5038	-412	28	26
Miesto Nr. 1	2605	1850	-755	1103	1062	-41	42	57
Miesto Nr. 2	2100	1350	-750	500	495	-5	24	37
VB	23090	19395	-3695	3547	3452	-95	15	18
Tauragėje	27795	22595	-5200	5150	5009	-141	19	22
Skauvilės m.	1883	1816	-67	618	582	-36	33	32
Viso rajone	49170	43946	-5224	11218	10629	-589	23	24

2011 m. Tauragės rajono gyventojų skaičius mažėjo dėl ekonominės emigracijos ir neigiamo natūralaus prieaugio. Tauragės mieste gyvena 51 % rajono gyventojų, kaimo vietovėse 45 % rajono gyventojų, Skauvilėje - 4 %.

Bibliotekose lankėsi 22 % Tauragės miesto, 26 % kaimo ir 24 % rajono gyventojų. Daugiausiai gyventojų skaito Eidintų (45 %) ir Visbarų (48 %) kaimų filialuose. Mažiausiai gyventojų lankėsi Tauruose - 12 % iš 2242 gyventojų, Lauksargiuose - 13 % iš 1550 gyventojų.

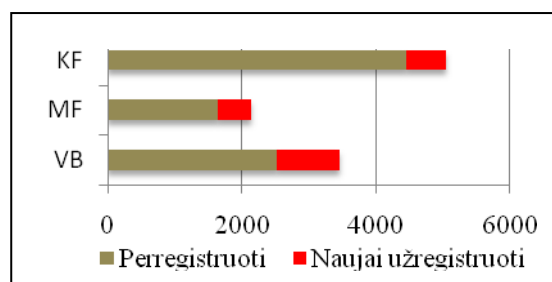
Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai

2011 m. vienai rajono bibliotekai teko 1570 gyventojai (2010 m. – 1756 gyventojų). Vienai kaimo bibliotekai vidutiniškai teko 814 (2010 m. – 812). Tauragės mieste vienai bibliotekai teko 7532 gyventojai (2010 m. – 9265).

Vartotojų skaičius

	2010	2011	Skirtumas
VB	3547	3452	- 95
Miesto f.	2221	2139	-82
Kaimo f.	5450	5038	-412
Rajone	11218	10629	-589

2011 m. rajono bibliotekose skaitė 10629 vartotojai (24 % rajono gyventojų), 589 vartotojais mažiau, negu 2010 m. Sumažėjus gyventojų, mažėjo ir vartotojų skaičius: Viešojoje bibliotekoje sumažėjo 95, miesto filialuose 82, kaimų filialuose – 412 vartotojų. Daugiau vartotojų atėjo tik į Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyrių (+44), Gaurės (+18) ir Taurų kaimų filialus. Dėl mažėjančio vaikų skaičiaus, Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje užregistruota 139 vartotojais vaikais mažiau. Žygaičių (-87), Lauksargių (-44), Sartininkų (-38),

Dauglaukio (-30) kaimų filialuose vartotojų skaičius mažėjo ir dėl sutrumpinto bibliotekų darbo laiko.

2011 m. rajono bibliotekose skaitė 8623 perregistruoti vartotojai (2010 m. – 9355), Viešojoje bibliotekoje – 2524, miesto filialuose - 1644, kaimų filialuose – 4455). Iš 2006 naujai užregistruotų vartotojų (18 % visų vartotojų), viešojoje bibliotekoje buvo užregistruoti 928 nauji vartotojai (46 % rajone užregistruotų naujų vartotojų vartotojų), miesto filialuose – 495 nauji vartotojai (25 %), kaimų filialuose - 583 nauji vartotojai (29 %).

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 bibliotekininkui	Vartotojų		Lankytojų		Išduotis (fiz. vnt.)	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
VB	161	157	1924	1746	3019	3334
Miesto filiale	317	306	2781	2761	4564	4271
Kaimo filiale	227	210	2404	2262	3947	3662
Rajone	212	201	2255	2114	3644	3606

Vartotojų sudėtis

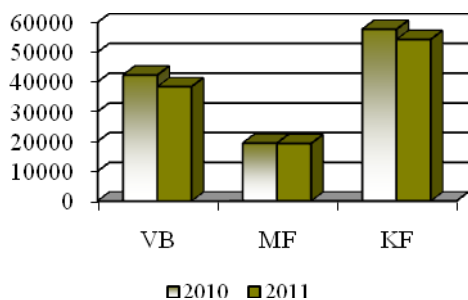
Vartotojų sudėtis	VB	MF	KF	Rajone	%
Vaikai	812	854	1588	3254	31
Jaunimas	1340	617	775	2732	26
Neįgalūs	81	23	238	342	3
Pagyvenę	208	119	561	888	8
Bedarbiai	192	142	319	653	6
Tarnautojai	277	297	543	1117	12
Darbininkai	225	62	277	564	5
Žemdirbiai	60	0	179	239	2
Ūkininkai	47	0	91	138	1
Verslininkai	71	6	29	106	1
Namų šeimininkės	60	19	380	459	4
Kiti	79	0	58	137	1
Iš viso :	3452	2139	5038	10629	100

2011 metais 2 % sumažėjo vartotojų vaikų, 4 % padidėjo jaunimo grupės. Kitos vartotojų grupės išliko tokios pačios arba keitėsi nežymiai.

2011 m. rajono bibliotekose lankėsi 342 neįgalumo (2010 m. – 338) ir 888

(2010 m. – 862) senatvės pensijas gaunantys gyventojai. 84 neįgalius ir 152 pagyvenusius skaitytojus namuose aptarnavo bibliotekininkės ir 221 knygnešys.

Apsilankymai

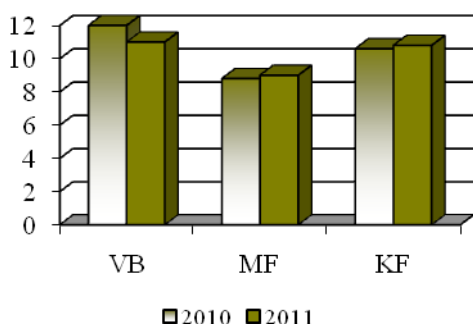

	2010	2011	Skirtumas
VB	42338	38414	-3924
MF	19466	19330	-136
KF	57705	54281	-3424
Rajone	119509	112025	-7484

2011 m. rajono bibliotekose apsilankė 7484 lankytojais mažiau. Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriuje buvo 2138 lankytojais daugiau. Dėl patalpų renovacijos ir mažiau teikiamų paslaugų

6062 lankytojais mažiau atėjo į vaikų literatūros skyrių. Daugiau lankytojų atėjo į Skaudvilės miesto filialą (+763) ir aštuonis kaimo filialus. Daugiausia lankytojų sumažėjo kaimų filialuose, kurie dirbo tik pusę darbo laiko.

L a n k o m u m a s

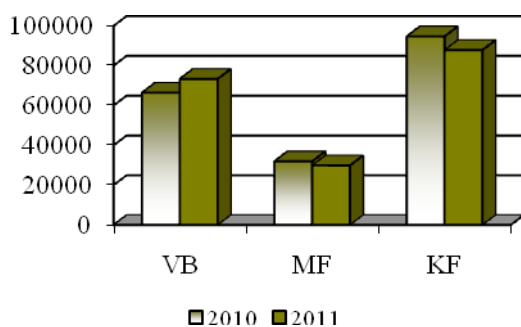
	2010	2011	Skirtumas
VB	12	11	-1
MF	8,8	9	+0,2
KF	10,6	10,8	+0,2
Rajone	10,7	10,5	-0,2

Rajono bibliotekų vartotojų lankomumas sumažėjo nuo 10,7 iki 10,5. Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriaus lankomumas išaugo nuo 11,7 iki 12,3, vaikų literatūros skyriaus sumažėjo nuo 12,7 iki 7,4. Lankomumas padidėjo miesto filialuose (išskyrus Miesto

filialą Nr. 1) ir 13-oje arba 54 % kaimų filialų. Didžiausias lankomumas Eičių (19,2), Batakių (18,2) kaimų filialuose, mažiausias Gaurės (4,5), Lauksargių (4,6) kaimų filialuose.

Lankomumas didėjo dėl nemokamos interneto prieigos.

I š d u o t i s

	2010	2011	+ -
VB	66421	73352	+6931
MF	31949	29899	-2050
KF	94738	87885	-6853
Rajone	193108	191136	-1972

2011 m. rajono bibliotekose dėl nepakankamo finansavimo naujoms knygoms ir periodiniams leidiniams įsigyti, išduota 1972 dokumentais mažiau negu 2010 m. Išduotis padidėjo Viešosios bibliotekos skaitytojų aptarnavimo skyriuose (+6931), bet sumažėjo vaikų literatūros skyriuje (-869). Išduotis

sumažėjo visuose miesto filialuose ir 80 % kaimų filialų. Daugiau dokumentų išduota Batakių (+334), Lomių (+153), Norkaičių (+185), Šakviečio (+125), Taurų (+1205) kaimų filialuose. Vidutiniškai viename kaimo filiale išduota 286 fiz. vnt. dokumentų mažiau.

Išduotis į namus ir vietoje

	Į namus			Vietoje		
	Suaugu- siems	Vaikams	Viso	Suaugu- siems	Vaikams	Viso
VB	33259	9758	43017	29633	702	30335
Miesto filialai	8389	7382	15771	10394	3734	14128
Kaimų filialai	51464	23548	75012	9590	3283	12873
Rajone	93112	40688	133800	49617	7719	57336

2011 m. vartotojams į namus buvo išduota 70 % (2010 m. – 71 %) visų išduotų dokumentų. Bibliotekose perskaityta 30 % išduotų dokumentų (2010 m. – 29 %). Viešosios bibliotekos vartotojai namuose skaitė 59 %, vietoje 41 % dokumentų, miesto filialų – 53 % namuose ir 47 % vietoje, kaimų filialų – 85 % namuose ir tik 15 % vietoje.

Suaugę Viešosios bibliotekos vartotojai namuose skaitė 77 %

dokumentų, vaikai – 23 %. Iš viešojoje bibliotekoje vietoje išduotų dokumentų 98 % skaitė suaugę vartotojai ir tik 2 % - vaikai. Vietoje vienodai skaitė miesto ir filialų vartotojai: suaugę 74 %, vaikai – 26 %. Miesto filialuose į namus suaugusiems vartotojams išduota 53 %, vaikams – 47 % dokumentų. Kaimų filialuose suaugę vartotojai namuose skaitė 69 % dokumentų, vaikai – 31 %.

Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis

2010 m.	Grožinė		Šakinė		Periodika	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
VB	28455	43	9740	15	28226	42
MF	13847	43	5290	17	12812	40
KF	41410	44	8776	9	44552	47
Rajone	55257	44	14066	11	57364	45
2011 m.						
VB	33847	46	10905	15	28600	39
MF	9853	33	5469	18	14577	49
KF	37148	42	6383	7	44354	51
Rajone	80848	42	22757	12	87531	46

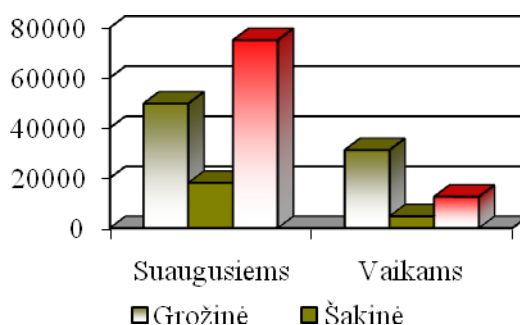
Daugiausia grožinės literatūros skaitoma Viešojoje bibliotekoje (46 % visų išduotų dokumentų). Grožinė literatūra sudaro 42 % išduotų dokumentų kaimų filialuose ir rajono bibliotekose. Miesto filialuose grožinės literatūros išduotis sudaro 33 %.

Šakinės literatūros išduotis svyruoja nuo 7 % kaimų filialuose iki 18 % miesto filialuose.

Periodiniai leidiniai daugiausiai skaitomi kaimų filialuose (51 % visų kaimo filialuose išduotų dokumentų), mažiau – miesto filialuose (49 %), viešojoje bibliotekoje - 39 %. Rajono bibliotekose periodinių leidinių išduotis sudaro 46 % visų išduotų dokumentų.

Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis suaugusiems ir vaikams

	Suaugusiems			Vaikams		
	Grožinė	Šakinė	Periodika	Grožinė	Šakinė	Periodika
VB	25663	10484	26745	8184	421	1855
Miesto filialai	4349	3898	10536	5504	1571	4041
Kaimų filialai	19679	3669	37706	17469	2714	6648
Rajone	49691	18051	74987	31157	4706	12544

Suaugusiems vartotojams 2011 m. buvo išduoti 142729 fiz. vnt. dokumentų (75 % visos išduoties), vaikams 48407 fiz. vnt. (25 % visos išduoties).

Kaip ir ankstesniais metais, suaugę vartotojai daugiausiai skaitė periodinius leidinius (52 %), grožinė literatūra sudarė 35 %, šakinė 13 % suaugusiems vartotojams išduotų dokumentų. Vartotojams vaikams išduota grožinė

literatūra sudarė 64 % vartotojų vaikų perskaitytų dokumentų, šakinė literatūra 10 %, periodiniai leidiniai 26 %.

Vienas suaugęs vartotojas 2011 m. vidutiniškai perskaitė 6,7 grožinių, 2,4 šakinių ir 10 fiz. vnt. periodinių leidinių. 1 vartotojas iki 14 m. amžiaus perskaitė 9,6 grožinių, 1,4 šakinių ir 3,9 fiz. vnt. periodinių leidinių.

S k a i t o m u m a s

	2010	2011	Skirtumas
VB	19	21	+2
MF	14	14	0
KF	17	17	0
Rajone	17	18	+1

Skaitomumas rajono bibliotekose per metus padidėjo nuo 17 iki 18. Viešojoje bibliotekoje skaitomumas 21, miesto filialuose – 14, kaimų filialuose – 17.

Didžiausias skaitomumas Kęščių (28), Eičių, Pagramančio (27), mažiausias - Lomių (8), Gaurės (9) kaimų filialuose.

Darbo vietos

	VB		MF		KF		Iš viso	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Darbo vietos vartotojams iš viso	116	116	32	28	286	286	434	430
Kompiuterizuotos darbo vietos iš viso	70	70	16	16	121	117	207	203
Vartotojams. Iš jų:								
prijungtų prie tinklo	36	36	12	12	97	93	145	141
su interneto prieiga	36	36	12	12	92	84	140	132
Darbuotojams. Iš jų:								
su interneto prieiga	34	34	2	4	24	24	62	62
	34	34	2	4	23	23	61	61

2011 m. rajono bibliotekose buvo 430 vartotojams skirtų darbo vietų (2010 m. - 434). Per metus rajono bibliotekose sumažėjo 4 vartotojams skirtos kompiuterizuotos darbo vietos.

Vidutiniškai viename miesto filiale buvo 9, vidutiniškai viename kaimo filiale - 12 darbo vietų vartotojams.

Visos rajono bibliotekos yra kompiuterizuotos ir turi interneto prieigą.

Prieiga ir sąlygos

Darbo valandos

Viešoji biblioteka dirba nuo 8 iki 18 val. (administracija, metodikos, dokumentų komplektavimo skyriai nuo 8 iki 17 val., skaitytojų aptarnavimo, informacijos ir vaikų literatūros skyriai nuo 9 iki 18 val.). Miesto filialai dirba nuo 10 iki 18.30 val., daugumos kaimų filialų darbo laikas nuo 10 iki 18.30 val. Kaimų filialų, kuriuose darbuotojai dirba 0,5 etato, darbo laikas nuo 13 val. iki 18 val.

Darbo dienos

Viešosios bibliotekos vartotojai aptarnaujami 6 dienas per savaitę (poilsio diena – sekmadienis). Administracija, metodikos, dokumentų komplektavimo skyriai dirba kasdien, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį. Miesto filialuose vartotojai neaptarnaujami sekmadieniais, kaimų filialuose sekmadienį ir pirmadienį.

Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2011 metais rajono viešojo interneto prieigos taškuose (VIPT) buvo įgyvendinamas „Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymo“ projektas, kurį vykdė Kauno technologijų universitetas ir VIPT asociacija. Kompiuterinio raštingumo įgūdžių mokėsi Batakių, Dacijonų, Dauglaukio, Eidintų, Gaurės, Kunigiškių, Lauksargių, Mažonų, Pagramančio, Pilsūdų,

Šakviečio, Veluikių kaimų ir Skaudvilės miesto bendruomenių nariai. Interneto skaityklos vyr. bibliotekininkė per ataskaitinį laikotarpį apmokė 69 individualius vartotojus ir 27 žmones – grupėse. Per metus individualiai apmokyti 62 EBSCO PUBLISHING vartotojai.

Rajono bibliotekų vartotojai 2011 metais paslaugomis, kompiuterine įranga ir kt. mokėsi naudotis 1142 val.

Tarpbibliotekinis abonementas

	2007	2008	2009	2010	2011
Gauta užsakymų	0	0	0	0	0
Išsiųsta užsakymų	72	50	30	26	19
Gauta dokumentų	70	49	27	24	19

2011 m. tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis naudojosi 12 vartotojų (2010 m. – 25). Išsiųsta 19 užsakymų, gauta 19 dokumentų (17 originalų, 2 kopijos). Užsakymų tematika: verslo vadyba – 6, finansų valdymas – 2,

istorija – 2, psichologija – 2, informacinės technologijos – 1, grožinė literatūra – 3, pedagogika – 1, medicinos mokslai -2.

Poreikis naudotis TBA paslaugomis kiekvienais metais mažėja dėl prieigos prie informacijos šaltinių plėtos.

Mokamos paslaugos

2011 metais teikiamų mokamų paslaugų sąrašas nesikeitė. UAB „Lietuvos kinas“ nutraukė lietuviškų kino filmų nuomos ir demonstravimo sutartį, todėl ši paslauga nebuvo teikiama.

Per metus už mokamas paslaugas gauta 18 tūkst. Lt. (2010 m. – 21,2 tūkst. Lt., 2009 m. – 15,8 tūkst. Lt., 2008 m. – 14,6 tūkst. Lt., 2007 m. - 24,9 tūkst. Lt).

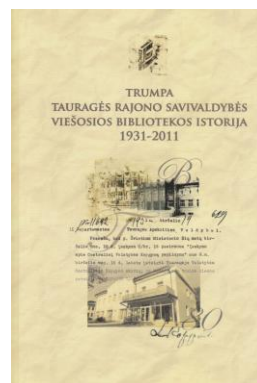
Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Bibliotekos leidiniai

2011 metais rajono savivaldybė finansavo Viešosios bibliotekos 80-čiui skirtos „Trumpos Tauragės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos istorijos 1931-2011“ leidybą. Puikaus dizaino, viešosios bibliotekos darbuotojų parengtą 159 psl. istoriją išleido UAB „Eglės“ leidykla.

Rajono savivaldybės kultūros projektų rėmimo fondas finansavo VB Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vyr. bibliotekininkės Inos Steponaitytės knygelės „Šubertinė“ leidybą. Pagal Pagramančio kaimo filialo vyr. bibliotekininkės Virginos Bartušienės projektus sukurtas vaizdo įrašas „Nagingi Pagramantiškiai“ ir išleista Pagramančio kunigo Vladislavo Juškio eilėraščių knyga „Dieve, tau save aukuju“. Knygą redagavo Viešosios bibliotekos vyr. bibliotekininkė Vilija Užmiškienė.

Viešosios bibliotekos informacijos skyriaus darbuotojos kompiuteriu išleido antrąjį pataisytą ir papildytą signalinį bibliografinį leidinį „Tauragės Garbės pilietė Alma Mizgirienė: bibliografijos rodyklė“.

„Trumpos Tauragės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos istorijos 1931-2011“ viršelis

Straipsniai

	2009	2010	2011
Bibliotekininkų	38	101	124
Ne bibliotekininkų	134	182	168
Iš viso	172	283	292

Rajoniniuose laikraščiuose „Tauragiškių balsas“, „Tauragės kurjeris“, „Tauragės žinios“ kasmet atspausdinama

vis daugiau iliustruotų žinučių, straipsnių bei skelbimų apie rajono bibliotekų veiklą. Tokius straipsnius dar buvo galima skaityti žurnale „Tarp knygų“ bei laikraštyje „Žemaičių saulutė“.

Rajono bibliotekų veikla atsispindėjo bibliotekos, rajono savivaldybės internetinėse svetainėse, Tauragės radijo ir kabelinės televizijos laidose.

Bibliotekos darbuotojų straipsniai

Rajono bibliotekų darbuotojai parašė 124 straipsnelius.

Bibliotekų darbuotojos dažniausiai rašė apie bibliotekose vykusius žodinius ir vaizdinius renginius.

Daugiausiai rajono laikraščiuose atspausdinta bibliotekininkų Virginos Bartušienės (21), Vilijos Užmiškienės (17), Meilutės Parnaruskienės, Ginos Juškinės (7), Danutės Mockienės (2) straipsnelių. Nemažai operatyvių, nuotraukomis iliustruotų straipsnių, kvietimų dovanoti knygas, lankyti bibliotekose, rajoninėje spaudoje parašė Viešosios bibliotekos direktorius S. Kancevyčius, viename iš jų - „Numerus stultorum infinitus est“ – išsakė mintis apie rajono tarybos nario Lino Stankaus mestą šešėlį žymiai kraštiečiai, rašytojai, poetei ir mokslininkei B. Baltrušaitytei. Savaitraštyje „Literatūra ir menas“ buvo atspausdinti direktoriaus S. Kancevyčiaus eilėraščiai.

Bibliotekų darbuotojai dažniausiai rašė apie vykusius renginius, skirtus žymių datų paminėjimui (Sausio 13-sios, Vasario 16-sios, Kovo 11-sios, Motinos, Tarptautinės vaikų gynimo dienu) ir kt. Nemažai straipsnių buvo apie susitikimus su žymiais žmonėmis, rašytojais, kraštiečiais. V. Bartušienės straipsneliai „Nagingi Pagramantiškiai“ ir „Pristatyta parapijos kunigo V. Juškio poezijos knyga „Dieve tau save aukoju“ atspausdinti visuose rajoniniuose laikraščiuose ir „Žemaičių saulutėje“. V. Bartušienė rašė ir apie kitus Pagramančio bibliotekoje vykusius renginius. Vilija Užmiškienė,

skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliotekininkė, rajono laikraščių skaitytojus supažindino su Viešojoje bibliotekoje vykusiais renginiais, parodomis, poezijos mėgėjų klubo „Žingsniai“ veikla, Savanorystės metais ir kt. Rajono laikraščiai spausdino filialų darbuotojų straipsnelius apie renginius filialuose: Gaurės kaimo filialo vyr. bibliotekininkės Danutės Mockienės „Senjorų šventė“ ir „Susitikimas su rašytoja J. Sakalauskaite“, apie susitikimą su šia rašytoja rašė ir Batakių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Laisvutė Pavalkienė, Eičių kaimo filialo vyr. bibliotekininkės Aldonos-Ramunės Palekaitės „Devintoji šventė „Uždek eilėraščių“, Eidintų bibliotekininkės Danos Liekienės „Eidintų bibliotekoje kompiuterinio raštingumo kursai“, Miesto filialo Nr. 2 vedėjos Onos Tatarūnienės apie Justinui Marcinkevičiui skirtą popietę. Spaudoje buvo publikacijos apie Nacionalinę bibliotekų savaitę „Skaityk bibliotekoje“, Šiaurės šalių bibliotekų savaitę, akciją „Knygų Kalėdos“, kitus susitikimus, vakarus, įvairias parodas.

Rajoniniai laikraščiai nemokamai atspausdino visus Viešosios bibliotekos renginių skelbimus, kvietimus į projekto „Bibliotekos pažangai“ tiesiogines transliacijas ir akcijas.

Profesiniame žurnale „Tarp knygų“ Tauragės viešąją biblioteką minėjo Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos ir Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešosios bibliotekos darbuotojos.

Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai

Ne bibliotekų darbuotojai apie bibliotekas parašė 168 straipsnelius. Daugiausiai rašė „Tauragės kurjerio“ žurnalistai Eugenijus Šaltis, Margarita Pūdžiuvienė, Jovita Strikaitienė, „Tauragiškių balso“ žurnalistai Inira Sadauskienė, Tadas Meiželis, „Tauragės žinių“ Karina Serikova, Ramunė Ramanauskienė.

Žurnalistai keletą straipsnių skyrė Viešosios bibliotekos 80-ies metų jubiliejui, kalbino direktorių S. Kancevyčių, spausdino buvusių darbuotojų prisiminimus: Karina Serikova „Tauragės biblioteka – ant aštuoniasdešimtmečio slenksčio“ („Tauragės žinios“, Vaiva Keserauskaitė „Mokslo, kultūros ir žinių šventovė paminėjo garbingą jubiliejų“ („Tauragiškių balsas“), Eugenijus Šaltis „Tauragė įvertino savo dukrą“ („Tauragės kurjeris“) ir kt.

Didelis žurnalistų ir visuomenės dėmesys buvo skirtas Birutės Baltrušaitytės vardo Viešajai bibliotekai suteikimui. Tauragės rajono savivaldybės svetainėje www.taurage.lt buvo paskelbta gyventojų apklausa – ar tauragiškiai pritaria žymios kraštiečių, rašytojos, poetės, literatūrologės B. Baltrušaitytės–Masionienės vardo suteikimui.

„Tauragės kurjeryje“ buvo publikuoti straipsniai apie Kęščių, Mažonų, Eidintų filialų bibliotekininkes: E. Šalčio „Aristida Eglyniene džiaugiasi laimėtu projektu“, Ievos Kvederytės „Klema Fetingienė: „Nors skaitytojų mažėja, knygos tikrai neišnyks“, M. Pūdžiuvienės

„Bibliotekininkė, nesislepianti po knygom“ (apie Daną Liekiene).

Apie bibliotekas rašė ir skaitytojai, tik mažiau, nei ankstesniais metais. Mažiau informacijos buvo ir apie švietimo įstaigų bibliotekas. Apie Pagėgių Viešąją biblioteką „Tauragės kurjeryje“ ne kartą rašė Eugenijus Skipitis.

Itin daug žinučių apie rajono bibliotekininkų gyvenimą buvo paskelbta „Tauragiškių balso“ „Informacijos“, „Tauragės žinių“ „Savaitės renginių“ skiltyse.

Rajono žurnalistai, rašydami apie politiką, fotomenininką, režisierių, Tauragės radijo įkūrėją, direktorių S. Kancevyčių, minėdavo ir Viešąją biblioteką.

„Respublikoje“ Rūtos Juknevičiūtės straipsnyje „Bibliotekos verčiamos interneto kavinėmis“ atspausdintas direktoriaus S. Kancevyčiaus komentaras apie bibliotekos lėšas, skirtas knygoms įsigyti. Laikraštyje „Mūsų žodis“ Dalia Markavičienė rašė apie Skuodo savivaldybės viešojoje bibliotekoje atidarytą direktoriaus, fotomenininko S. Kancevyčiaus fotografijų parodą bei jo kūrybos vakarą.

Čikagoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose, leidžiamame dienraštyje „Draugas“ ir laikraštyje „Mokslo Lietuva“ atspausdinas Emilijos Algaudės Bukontienės straipsnis „Donelaičio žemė“ apie Kristijonui Donelaičiui skirtą renginį Viešojoje bibliotekoje.

Vietos radio ir televizijos panauda

Tauragės kabelinės televizijos darbuotojai filmavo ir rodė viešojoje bibliotekoje vykstančius renginius. Informacija buvo skelbiama tinklalapyje www.tvk.lt.

Viešosios bibliotekos direktorius Sigitas Kancevyčius, Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Meilutė Parnauskienė, kultūros projektų vadovė-rinkodaros ir viešųjų ryšių specialistė Audronė Trilikauskytė dalyvavo

tiesioginėje vietinės televizijos laidoje „Trečiadienio pokalbiai“.

Spalio mėnesį pradėjęs veikti Tauragės radijas, nemokamai reklamuoja Viešosios bibliotekos renginius ir paslaugas. Skaitytojų aptarnavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja Meilutė Parnauskienė tiesioginėse radijo laidoose pasakojo apie bibliotekos renginius ir svečius, kvietė dalyvauti akcijoje „Knygų Kalėdos“.

RENGINIAI SUAUGUSIEMS

	Vaizdiniai	Žodiniai	Renginių iš viso	Dalyvių skaičius
VB	43	41	84	2200
MF	59	50	109	935
KF	276	260	536	4229
Iš viso:	378	351	729	7364
VB	43	35	78	2083
MF	34	20	54	322
KF	192	109	302	2351
Suaugusiems iš viso:	269	165	434	4756
VB	0	6	6	117
MF	25	30	55	613
KF	84	151	234	1878
Vaikams iš viso:	109	186	295	2608

2011 m. rajono bibliotekose įvyko 729 renginiai, iš jų 378 vaizdiniai ir 351 žodinis, kuriuose apsilankė 7364 lankytojai. 40 % renginių buvo skirti vaikams, 60 % - suaugusiems vartotojams. Suaugusiems vartotojams 62 % renginių sudarė parodos, 38 % - žodiniai renginiai. Vartotojams vaikams 37 % renginių buvo parodos, 63 % - žodiniai renginiai. Viename miesto filiale per metus vidutiniškai įvyko 20 parodų ir 17 renginių, viename kaimo filiale - 12 parodų ir 11 renginių. Viename viešosios bibliotekos renginyje vidutiniškai dalyvavo 54 lankytojai, viename miesto filialo renginyje - 19 lankytojų, viename kaimo filialo renginyje - 16 lankytojų. Viešojoje bibliotekoje 2011 m. suaugusiems vartotojams įvyko 36 renginiai, eksponuotos 43 parodos. Vaikų literatūros skyrius dirba laikinose patalpose, todėl eksponuoti parodų neturėjo galimybų.

Jau turėdama Birutės Baltrušaitytės vardą, rugsėjo 9 dieną Viešoji biblioteka tauragiškius bei svečius pakvietė į jubiliejinę - 80-ies metų šventę. Jau nuo ryto veikė bibliotekos patalpose įsikūrusio Europos informacijos centro mugė „Linksmos variacijos už dyką“ ir knygų mugė prie bibliotekos pastato. Prie Tauragės Kultūros rūmų, kur 1934 metais veikė biblioteka, kaip pagarbos ir atminimo ženklas pirmajai bibliotekos vadovei Larisai Koppaitei, buvusios direktorės Birutė Venckienė, Vida

Kazakevičienė ir dabartinis direktorius Sigitas Kancevyčius pasodino ažuoliuką. Šventė tęsėsi bibliotekos skaitykloje, kur susirinkusieji apžiūrėjo spaudinių parodą, klausėsi Seimo narės, poetės Dalios Teišerskytės išvalgų apie skaitymą ir biblioteką, valdžios atstovų, kolegų iš kitų šalies bibliotekų, bibliotekos draugų, tarp jų ir iš Kaliningrado srities (RFR), skaitytojų, kitų svečių sveikinimų. Šventėje UAB „Eglės leidykla“ direktorius Antanas Stanevičius ir dizainerė Ilona Žiulpienė pristatė „Trumpą Tauragės rajono viešosios bibliotekos istoriją: 1931 - 2011 metai“. Pirmo bibliotekos aukšto vitriną puošė direktoriaus S. Kancevyčiaus fotoparoda „Homo legens“. Mylintys knygą, poeziją, dainas tauragiškiai gėrėjosi netradiciniu renginiu - poetų ir bardų vakaru, kuriame dalyvavo Petras Venclovas, Olegas Ditkovskis, Vaidas Lengvinas, Domantas Razauskas, Aidas Marčėnas, Rimvydas Stankevičius, Sigitas Poškus, Dalia Teišerskytė, svečiai: poetai Anatolij Griciuk ir Liudmila Eiza iš Sovietų Sąjuntos (RFR).

Į Tauragės miesto dienas įsiliejo jau tradiciniu tapęs tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris“. Tauragės ir Mažonų seniūnijos poezijos gerbėjai klausėsi Vytauto Kazielos, Donato Petrošiaus, Mariaus Buroko, Stasio Stacevičiaus, Marijanos Kijanovskajos (Ukraina), prof. Viktorijos Daujotytės, kitų poetų kūrybos.

Visus metus Viešoji biblioteka tauragiškiams suteikė puikių galimybių susitikti su žymiais rašytojais, poetais, kitais garsiais žmonėmis. Vos tilpo visi, norintys dalyvauti susitikime su Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu žinomu poetu, eseistu, dramaturgu, vertėju, Rolandu Rastausku. Susitikimo su garsia kino režisiere, aktore, scenariste, pedagoge Janina Lapinskaite dalyviai žiūrėjo dokumentinių ir vaidybinių filmų ištraukas, bendravo, diskutavo. Viešojoje bibliotekoje vyko susitikimai su Lenkijos instituto Vilniuje projektų koordinatoriumi Andzej Kieruliu, Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės Viešosios bibliotekos direktoriumi, rašytoju, eseistu, vertėju Juozu Šikšneliu, dailininku, heraldikos žinovu Juozu Galkumi, rašytoju, poetu Albinu Slavicku, pristačiusiu naujausią savo knygą „Kapai be kryžių. Kryžiai be kapų“, poetu Audriumi Šikšniumi, knygos vaikams „Mažos šiltos pasakaitės“ autoriumi Jonu Jakštaičiu, žurnalo „Naujoji Romuva“ vyr. redaktoriumi Andriumi Konickiu, profesoriumi Juozapu Algimantu Krikštopaičiu, poetais Rita Makselyte ir Aivaru Veikniu, Seimo nariais Jonu Ramonu, Donaldą Meiželyte, Ligitu Kernagiu, Krikščionių partijos pirmininku, ekspremjeru Gediminu Vagnoriumi, pristačiusiu knygą „Valstybės kūrimas - misija (ne)įmanoma“. Ne pirmą kartą bibliotekoje su tauragiškiais susitiko europarlamentaras Leonidas Donskis. Miesto gyventojai buvo pakviesti į susitikimą-diskusiją su Tauragės miškų urėdijos darbuotojais, „Vilties festivalio“, Ramūno Jukniaus fotografijų albumo „Gamtos simfonija“, knygos „Šubertinė“ pristatymus. Antrojo pasaulinio karo pradžios 70-čiui paminėti skirtame renginyje „Pirmieji karo smūgiai Tauragei“ dalyvavo rajono istorikai, kraštotyrininkai, muziejininkai. 2011 m. įvyko du renginiai, skirti Lietuvos kariuomenei: Vydmanto Augučio fotoparodos „Afganistanas“ atidaryme pristatytas Aloyzo Jančoro kurtas dokumentinis filmas „Akligatvis“ ir lapkričio 23-ąją – Lietuvos karių dieną - vyko susitikimas su kraštiečiu, Lietuvos kariuomenės Skrydžių saugos departamento direktoriumi, pulkininku Remigijumi Daujočiu

Poetų ir bardų vakaras prie Viešosios bibliotekos

„Poezijos pavasario 2011“ dalyviai ir organizatoriai Mažonų seniūnijoje

Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Rolandas Rastauskas

Kino režisierė, aktorė, scenaristė, pedagogė
Janina Lapinskaitė

Poeto Justino Marcinkevičiaus valanda
Viešojoje bibliotekoje. Eilėraščių deklamuoja
Tauragės rajono savivaldybės tarybos narys
Juozapas Bauža

Padėkos vakare direktorius Sigitas Kancevyčius
ir skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja
Meilutė Parnaruskienė (dešinėje) sveikina
Almą Mizgirienę

Bendradarbiauta su Lenkų,
Goethe's bei Prancūzijos institutais
Lietuvoje.

2011 m. Viešojoje bibliotekoje
įvyko keletas renginių, skirtų Mažajai

Lietuvai, kultūrinių ryšių su Karaliaučiaus kraštu stiprinimui. Vasario mėnesį tauragiškiams pristatyta Olego Maksimovo fotografijų paroda ir filmas „Laiko saugotojas“, apie kurio kūrimą pasakojo režisierė Dali Rust. Į įdomų renginį, skirtą Kristijonui Donelaičiui iš Kaliningrado atvyko poetas Borisas Bartfeldas, rašytojas Olegas Gluškinas, okeanologas Jemeljanas Jemeljanovas, lietuvių kalbos mokytoja Rūta Daujotaitė-Leonova, iš Vilniaus - architektas dr. Napalys Kitkauskas, istorikas, enciklopedininkas dr. Algirdas Matulevičius, iš Kauno – VšĮ Karaliaučiaus lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis, dalyvavo lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojos, vykstančios mokyti lietuvių vaikų į Kaliningrado sritį.

Klaipėdos gyvenotojams apskrities I. Simonaitytės viešojoje bibliotekoje Tauragės krašto kultūrą pristatė direktorius Sigitas Kancevyčius bei dainų atlikėja Diana Jasilionytė. Renginį vedė M. Parnaruskienė.

Metų pabaigoje surengtas padėkos vakaras Viešosios bibliotekos bičiuliams, skaitytojams, rėmėjams, pagerbta garbingą jubiliejų mininti Tauragės garbės pilietė, kraštotyrininkė, mokytoja, Alma Mizgirienė. Padėkos popietės vyko ir filialuose.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu vyko poeto Justino Marcinkevičiaus valanda, kurioje dalyvavo ir rajono Tarybos nariai bei miesto piliečiai – jie skaitė Poeto eiles.

Visose rajono bibliotekose žodiniiais ir vaizdiniais renginiais minimos Valstybinės šventės, svarbios datos ir įvykiai, daug renginių Užgavėnėms, Velykoms, Joninėms, Kalėdoms, Motinos, Tėvo, Spaudos atgavimo kalbos ir knygos, Gedulo ir Vilties, Mokytojo dienoms ir kt. Batakiuose minėta tarptautinė Ozono apsaugos diena, Kęščiuose – pasaulinė Kultūros diena.

Didesni renginiai ir šventės (miestelių, kraštiečių, pagyvenusiems ir neigaliams gyventojams, sporto, „Duonos“, „Rudens“) organizuojamos kartu su bendruomenėmis, kultūros ir švietimo darbuotojais, seniūnaičiais, seniūnijų ir socialiniais darbuotojais. Bibliotekininkės buvo aktyvios akcijos „Darom-2011“ organizatorėmis. Susitikimai ir seminarai su

Žaliųjų frakcijos atstovu Tomu Tomilinu vyko Batakių, Eidintų filialuose. Kaimų bibliotekos buvo vietos savivaldos rinkimų sukuryje.

Daugelyje filialų vyko projekto „Bibliotekos pažangai“ transliacijos „Paieška internete. Istorijos šaltiniai ir archyvai“, „Geneologija internete. Giminės medis“, „Internetas jūsų sodui“, „Sveikatos paslaptys“, „Kurkime naujoviškos bibliotekos įvaizdį“, „Sėkmės istorijos“, kompiuterinio raštingumo kursai gyventojams.

Transliacija Kęščių bibliotekoje

Popietė Pagramantėje

Kiekvienais metais filialuose mažėja žodinių renginių, skirtų skaitymo skatinimui. A. Vymerio vardo miesto filialo Nr. 1 darbuotojos surengė poezijos ir muzikos popietę „Jausmai“ kavinės „Deizė“ kiemelyje, susitikimą su rašytoja Nijole Michelkevičiene. Pagramančio kaimo filialo skaitytojams pristatytas bibliotekininkės sukurtas filmas „Nagingi pagramantiškiai“, kunigo Vladislovo Juškio knyga „Dieve, tau save aukoju“, įvyko susitikimas su poete Jadvyga Margevičiene.

Batakių ir Gaurės bibliotekose vyko susitikimai su rašytoja Jurga Sakalauskaite, Gaurėje buvo renkamos populiariausios knygos ir eilėraščiai. Žygaičiuose poezijos šventė „Nemuno kloniais ir takeliais poezijos pavasaris eina“. Taurų bibliotekoje skaitytojai diskutavo „Ką skaito šiuolaikinis jaunimas“. Miesto filialas Nr. 2 kvietė į popietes, skirtas T. Dreizerio, K. Maruko, Dž. Londono, V. Mačernio kūrybai ir poezijos vakarą „Elenos Mezginaitės poezija“. Popietės V. Mačernio kūrybai vyko Sartininkuose, R. Skučaitei – Vėluikiuose, G. Dauguvietės knygos „Post scriptum“ ištraukos skaitytos Norkaičiuose. Filialų darbuotojos skatino vartotojus dalyvauti „Metų knygos“ rinkimuose, akcijoje „Knygų Kalėdos“.

Dacijonų bibliotekoje vyko edukaciniai mokymai „Tradicijų ir papročių puoselėjimas“, Taurų – edukacinė popietė „Gėlės kitaip“. A. Matelio filmo „Prieš parsikrendant į žemę“ peržiūra organizuota Dauglaukyje, filmų ekologine tema ir apie Birmą peržiūros vyko Eidintuose. Miesto filialo Nr. 1 skaitytojai dalyvavo renginyje „Iš kelionių sugrįžus“, kai kuriuose filialuose vyko popietės, skirtos Europos Sąjungai. Lomių bibliotekoje pristatyti ekologiški, Pagramantėje „Aloe Vera“ produktai. Po atlikto remonto Eidintų kaimo bibliotekoje įvyko graži bibliotekos atidarymo šventė.

Rajono bibliotekose lankėsi moksleivių grupės. Bibliotekų informacinėmis technologijomis domėjosi Profesinio rengimo centre informatiką studijuojantis jaunimas.

Bronislovas Jagminas pristato poezijos knygą „Būsenos“

Jau tryliką metų bibliotekoje veikia poezijos mėgėjų klubas „Žingsniai“. 2011 m. klubo „Žingsniai“ nariai ir dar keletas rajono kuriančiųjų buvo pakviesti dalyvauti tarptautiniame projekte „Poezija be sienų“ su Kaliningrado srities Sovetsko miesto poetų klubu „Rostok“. Pagal šį projektą numatoma išleisti Tauragės ir Sovetsko poetų eilėraščių knygą lietuvių ir rusų kalbomis. Viešojoje bibliotekoje tauragiškiams pristatytos dvi klubo narių knygos - Jono Jakštaičio „Mažos šiltos pasakaitės“ ir antroji Bronislovo Jagmino knyga „Būsenos“. Kovo 10 dieną Tauragės Švč. Trejybės Katalikų bažnyčios parapijos namų didžiojoje salėje „Žingsniai“ kartu su parapijos namų jaunimo ansambliu surengė poetinę muzikinę kompoziciją „Lietuva giesmėse ir posmuose“. Rudenį Tauragės miesto Jovarų bendruomenės poilsio aikštelėje penktą kartą vyko tradicinė respublikinė poezijos mėgėjų šventė „Apkabinu eilėraštį kaip draugą“, kurioje dalyvavo Tauragės, Raseinių, Pagėgių, Šilalės rajonų kūrėjai, rašytojas iš Vilniaus Benjaminas Kondratas, poetas iš Šiaulių Jaunius Kulnys, Seimo narė, tauragiškė Donalda Meizelytė. Kovo 21 d. Pasaulinės poezijos dienos proga klubo nariai Profesinio rengimo centre skaitė savo kūrybą. 2011 m. „Žingsniai“ dalyvavo poezijos mėgėjų šventėse Raseiniuose ir Kelmės rajone Šedbaruose.

Eičių kaimo klubas „Vakarutė“ 2011 m. pakvietė į susitikimus su aktoriumi Aleksu Mažonu, farmacininku Virgilijumi Skirkevičiumi, į 9-ąją tradicinę šventę „Uždek eilėraštį“, tapybos plenerą „Spalvos“, Kalėdinį vakarą. Klubas surengė S. Kancevyčiaus, Sigitos Stonio, Aleksandro Naryškino fotografijų, Aretos Didžionienės tapybos, Kristinos Butlerienės grafikos, Birutės Kuzminskienės kolekcijos „Varlės“, Anastazijos Pečkaitienės rankdarbių parodas. „Vakarutės“ klubo gyvenimo nuotraukas galima pažiūrėti <https://picasaweb.google.com/klubasvakaru>

te
Gaurės, Lauksargių ir Mažonų kaimų bibliotekose rinkosi „Moterų“ klubai.

Rajono bibliotekose per metus suaugusiems vartotojams eksponuotos 269 parodos, iš jų 43 Viešojoje bibliotekoje, 34 miesto filialuose, 192 kaimų filialuose.

Dokumentų parodomis paminėtos valstybinės, kalendorinės, religinės šventės, rašytojų, iškilų asmenybių ir kt. sukaktys.

Rajono bibliotekose eksponuotos dokumentų parodos, skirtos J. Apučiiui, J. Grušui, J. Jakštui, M. Martinaičiui, G. Petkevičaitėi-Bitei, V. Sirijos-Girai, B. Sruogai, S. Šalkauskiui, P. Vaičiaiui, M. Valančiui, kitiems rašytojams. Daugiausia parodų surengta J. Invanauskaitei, V. Mačerniui, J. Marcinkevičiui, Dž. Londonui.

Populiarios filialuose parodos apie knygnešius, užsienio šalis, kraštotyrines, nuotraukų, senų spaudinių parodos.

Viešojoje bibliotekoje Goethe institutas Lietuvoje pristatė vokiečių detektyvinės literatūros „Nusikaltimą taria literatūra“, Lenkijos institutas Lietuvoje - lenkų fotografo Dominiko Skurzako fotografijų „F. Šopeno pianistų konkursas“ parodas. Parodos „Gyvenimas – žaidimas“ atidaryme dalyvavo autorės - juvelyrė Neringa Poškutė ir fotografė Ingrida Mockutė.

Viešojoje bibliotekoje dažnam renginiui buvo rengiama ir paroda: „Dainų šventės spaudoje“, nuotraukų „Dainų šventės“, „Birželio 22-ąją prisimenant“, „Miškai ir mes“, „B. Baltrušaitytė-Masionienė“, „Lietuvos kariuomenė: istorija ir dabartis“, „Afganistanas“, „Apie Br. Jagminą“, „Myliu kiną“ (J. Lapinskaitei), „Walt Disney – animacijos stebukladarys“ ir kt.

Muzikos ir meno skaitykloje dokumentų parodomis buvo pasakojama apie Viktorą Kuprevičių, Ogiustą Renuarą, Fransiską Goją, Danielių Dolskį, Albrechtą Diurerį, Harmensą van Reiną Rembrantą, Luisą Armstrongą, Antoniną Dvoržaką, Ferensą Listą, Pablą Pikaso.

Apie kraštotyros renginius ir parodas skaitykite skyriuje „Kraštotyros veikla“.

DARBAS SU VARTOTOJAIS VAIKAIS

Vartotojai	2010	2011	Skirtumas
VB	933	812	-121
Miesto f.	943	854	-89
Kaimų f.	1774	1588	-186
Rajone	3650	3254	-396

Statistikos departamento duomenimis 2011 metais Tauragės rajone gyveno 7212 gyventojų vaikų iki 14 m.: mieste – 4065, kaime – 3147. Vaikai sudarė 14,9 % rajono savivaldybės gyventojų: mieste – 14,3 %, kaime – 15,7 %. Per metus vaikų gyventojų skaičius rajone sumažėjo 5,3 %. 2011 metais VB ir jos filialų paslaugomis naudojosi 45,1 % gyventojų vaikų.

VB ir jos filialuose 2011 metais užregistruoti 3254 skaitytojai vaikai. Vaikai sudarė 31 % visų rajono skaitytojų. VB užregistruoti 812 vaikų, kurie sudarė 24 % visų VB skaitytojų, miesto filialuose - 854

vaikai, arba 40 % visų skaitytojų, kaimo filialuose – 1588, arba 32 % visų skaitytojų.

Rajono bibliotekos 2011 metais sutelkė 11 % mažiau vaikų nei 2010 m. Skaitytojų vaikų skaičius mažėjo tiek mieste, tiek kaime. VB vaikų užregistruota 13 %, miesto filialuose – 9 %, kaimo filialuose – 10 % mažiau nei 2010 m.

2011 m. rajono mokyklose mokslo metus pradėjo 6268 mokiniai, tai 334 mokiniais mažiau nei 2010 m. Per penkis metus mokinių skaičius rajone sumažėjo 2105. Mažas gimstamumas, emigracija, vykdoma švietimo pertvarka rajone (neliko mokyklų didelėse Dauglaukio, Kunigiškių, Kęščių, Vizbarų gyvenvietėse, palikti veikti tik keli pradinio ugdymo skyriai) lėmė skaitytojų mažėjimą. Dėl renovuojamų patalpų 2011 metais Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyrius dirbo laikinose patalpose.

Apsilankymai. Lankomumas

	Lankomumas		Apsilankymai		Skirtumas
	2010	2011	2010	2011	+-
VB	13	7	11993	6066	-5927
MF	11	13	10809	11324	+515
KF	16	15	27701	24433	-3268
Rajone	14	13	50503	41823	-8680

2011 metais VB ir jos filialuose apsilankė 41823 lankytojai vaikai, arba 17 % mažiau nei 2010 m. Bendras vaikų

lankomumas rajone 13 (2010 m. – 14). VB vaikų lankomumas - 7, miesto filialuose – 13, kaimo filialuose – 15.

Išduotis. Skaitomumas

	Skaitomumas		Išduotis		Skirtumas
	2010	2011	2010	2011	+-
VB	12	13	11237	10460	-777
MF	11,5	13	13019	11116	-1903
KF	17,3	17	30676	26831	-3845
Rajone	15	15	54932	48407	-6525

2011	Grožinė	Šakinė	Periodika	Į namus	Vietoje
VB	8184	421	1855	9758	702
MF	5504	1571	4041	7382	3734
KF	17469	2714	6648	23548	3283
Rajone	31157	4706	12544	40688	7719

2011 metais VB ir jos filialuose vaikams išduota 48407 dokumentai, arba 12 % mažiau nei 2010 m. Bendras vaikų skaitomumas rajone - 15. VB vaikų skaitomumas - 13, miesto filialuose – 13, kaimo filialuose – 17. Rajono bibliotekose

vaikai daugiausiai skaitė grožinę literatūrą. Šios literatūros išduotis sudarė 64 %, periodikos – 26 %, šakinės literatūros – 10 % bendros išduoties. Išduotis į namus vaikams sudarė 84 %, bibliotekoje – 16 % bendros išduoties.

Renginiai vaikams

	Vaizdiniai	Žodiniai	Renginių iš viso	Dalyvių skaičius
VB	0	6	6	117
MF	25	30	55	613
KF	84	151	234	1878
Vaikams iš viso:	109	186	295	2608

Per 2011 metus VB ir jos filialai vaikams surengė 295 renginius. Iš jų 186 žodinius ir 109 vaizdinius. Juose apsilankė 2608 lankytojai. VB vaikams surengė 6, miesto filialai - 55, kaimo filialai 234 renginius.

Renginiais rajono bibliotekos skatino vaikus skaityti ir mylėti knygą. Tradiciškai vaikams organizuoti renginiai Tarptautinei vaikų knygos dienai, Nacionalinei bibliotekų ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitėms, vaikų rašytojų jubiliejams, kalendorinėms ir valstybinėms šventėms. Bibliotekose vyko literatūros ir etnokultūrai skirtos popietės, knygų pristatymai, garsiniai skaitymai, viktorinos, konkursai, literatūros ir vaikų kūrybos parodos.

2011 metų gruodžio mėnesį baigėsi skaitymo skatinimo programos **akcija „Keliaujantis knygų lagaminas“**. Kelionė po rajono bibliotekas pradėjęs 2009 metais, lagaminas iškeliavo su 71 skirtingo pavadinimo knyga, vėliau pasipildė dar 17 knygų. Per trejus metus su naujai išleistomis knygelėmis susipažino Tauragės miesto ir rajono kaimų vaikai, jomis domėjosi ir suaugę skaitytojai. Kartu su knygomis keliavo ir metraštis, kuriame bibliotekininkės fiksavo knygų lagamino sutiktuves ir atsisveikinimus, vaikų ir mokytojų atsiliepimus apie knygas, išpūdžius, renginių nuotraukas, vaikų piešinius. Bibliotekose vyko garsiniai knygų skaitymai, teatralizuoti pristatymai (Pagramančio kaimo filialas), gražiausios ir

įdomiausios knygos rinkimai. Vaikai, mokytojai ir tėvai dėkojo akcijos sumanytojams už suteiktą galimybę prisiliesti prie naujų, nematytų knygų ir patirtą skaitymo džiaugsmą. Akcija „Keliaujantis knygų lagaminas“ savo tikslus pasiekė.

Atsiliepdamas į Lietuvos respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotą **akciją „Knygų Kalėdos“**, VB vaikų literatūros skyrius gruodžio mėnesį organizavo **Kalėdinius skaitymus** „Iš pasakų skrynios“. Į kalėdinius skaitymus pakviesti vaikų darželio „Ąžuoliukas“ parengiamųjų grupių vaikai, dar nemokantys skaityti. Pasakas ir kalėdinius eilėraščius jiems skaitė skyriaus darbuotojos ir Tauragės mokytojų senjorių klubo narės Birutė Venckienė, Kazimiera Vismantienė, Aldona Krištaponienė. Buvusios mokytojos su vaikais dainavo daineles, kiekvienam vaikui padovanojo pačių numegztus kalėdinius varpelius, vaišino saldumynais. Vymerio miesto filiale akcijai „Knygų Kalėdos“ savo vaikystės pasakas vaikams skaitė bibliotekos darbuotojos, vaikai parodė nuotaikingą kalėdinę programėlę, minė mįsles, deklamavo eilėraščius, bibliotekai padovanojo kelias naujas knygeles, o bibliotekininkės įteikė jiems po skirtuką.

Galimybe papildomai įsigyti geriausių 2011 metais išleistų vaikų ir paauglių knygų, pasinaudojo ir paraiškias **Metų knygos rinkimų akcijai** teikė Mažonų ir Pagramančio kaimo filialai,

Skaudvilės miesto filialas ir VB vaikų literatūros skyrius. Šios bibliotekos pateikė reikalavimus atitinkančias paraiškas ir Valstybinės Skaitymo skatinimo programos ir akcijos partnerio Ūkio banko lėšomis gavo vaikams ir paaugliams skirtus komplektus, pagal parengtus scenarijus ragino vaikus aktyviai dalyvauti Metų knygos rinkimuose, skaityti knygas ir už labiausiai patikusią balsuoti.

„**Raganiukės**“ **teatras** suteikė galimybę rajono kaimo ir miesto vaikams pamatyti Tauragės kultūros centre rodomus spektaklius. Prieš tai bibliotekose vyko geriausių skaitytojų konkursai, o nugalėtojams teko nemokami kvietimai į teatro spektaklius „Šmurliuo nuotykių“ ir „Katinėlis ir gaidelis“. Tokie konkursai vyko VB vaikų literatūros skyriuje, Dacijonų, Batakių, Pagramančio ir Lomių filialuose.

Rajono bibliotekos 2011 metais parengė literatūros **parodas** vaikų rašytojų Z. Gaižauskaitės, S. Zobarsko, G. Isoko, K. Maruko, L. Welskopf-Henrich, R. Skučaitės jubiliejams.

Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės „Skaityk bibliotekoje“ metu VB vaikų literatūros skyrius organizavo teatralizuotą vaikų knygų pristatymą „Linksmi ir įdomi apie knygas“. Vaikų literatūros skyriaus „Batuoto katinio“ lėlių teatras šiai progai parengė geriausios knygos mažiesiems Linos Žutautės „Kakė Makė ir netvarkos nykštukas“ pristatymą. Lėlių, kalbančių knygos veikėjų vardu, vaikai klausėsi susidomėję. Knygos pristatyme dalyvavo vaikų darželio „Ažuoliukas“ auklėtiniai ir Šaltinio pagrindinės mokyklos pradinukai. Eičių kaimo filiale savaitės metu vaikai darė knygelę, Mažonų filiale vyko garsinis pasakėlių skaitymas „Verskim pasakų knygelę“, Baltrušaičių filiale skaityta ir aptarta Just. Marcinkevičiaus knygelė „Grybų karas“, Vymerio miesto filialas skelbė akciją „Padovanok knygą bibliotekai“ ir parengė dovanotų knygų parodą. Pilsūdo filiale vyko viktorina apie knygas ir biblioteką „Paskaityk ir pasakyk“.

Šiaurės šalių bibliotekų savaitei „Slėpingas šiaurės pasakų pasaulis“ tema „Humoras šiaurėje“ Mažonų filiale vaiko dienos centro vaikams organizuotas rytmetys, kurio metu vaikai vaidino

ištraukas iš knygelių, Dacijonų ir Baltrušaičių filialuose vaikai skaitė ištraukas iš rašytojos Tuvės Janson knygų, piešė išsivaizduojamas būtybes, Vymerio miesto filiale vaikams skaitytos ištraukos iš norvegų rašytojos A. C. Vestly knygos „Mortenas, senelė ir Martė“, o Aušros pagrindinės mokyklos „Boružės“ lėlių teatras parodė nuotaikingą spektakliuką autorės apysakos „Alkana žemė“ motyvais, vaikai nupiešė nuotaikingų piešinių, o ketvirtokai pagamino apysakos „Mortenas, senelė ir aš“ sodybos maketą. Pilsūdų filiale skaitytos ištraukos iš A. C. Vestly knygos „Mortenas, senelė ir Martė“.

Tarptautinei vaikų knygų dienai paminėti Mažonų filiale vyko pasakų popietė „Skaitymo džiaugsmas“, vaikai vaidino ištraukas iš perskaitytų knygų, vyko viktorina „Įsimintiniausių knygų herojai“. Eidintų filiale surengta viktorina „Kokias knygutes skaitai, kokias pasakas žinai“ ir popietė „Vaikystės pakviesta atbėga pas vaikus knyga“, kurios metu vaikai piešė savo mėgstamus knygų veikėjus, iš piešinių kūrė bendrą knygelę ir patys sugalvojo jai pabaigą. Dacijonų filiale vyko viktorina „Tu knygą pamėgsi, Tave pamėgs visas pasaulis“, Adakavo filiale popietėje „Vaikystę puošia knygos“ buvo skaitomos ir aptariamos knygos, vaikai dalyvavo viktorinoje, Skaudvilės miesto filiale vaikai klausėsi pasakų, sprendė kryžiažodį apie H. K. Anderseną. Vymerio miesto filiale vykusioje vaikų knygos šventėje buvo mintos literatūrinės mįslės, prisimintas Just. Marcinkevičius, deklamuojami eilėraščiai apie knygas, prizais ir padėkos raštais apdovanoti geriausi skaitytojai, Metų Karaliaus ir Karalienės titulus pelnę skaitytojai pasipuošė karūnomis, vaikams parodytas Aušros pagrindinės mokyklos „Boružės“ lėlių teatro spektaklis „Stiklių gatvė“. Vėluikių filiale vaikų knygos šventėje „Aš knygų pasaulyje“ apdovanoti geriausi skaitytojai, vaikai žaidė žaidimus, minė mįslės, rinko labiausiai skaitomą knygą. Šakviečio filiale vaikai skaitė H. K. Anderseno pasakas, piešė ir vaišinosi saldumynais.

Rajono bibliotekos kartu su vaikais paminėjo **R. Skučaitės** jubiliejų. Baltrušaičių filiale vyko popietė, kurios metu vaikai, pasirinkę pasaką iš rašytojos knygos „Pasaką skaitau, pasaką piešiu“

skaitė ir piešė piešinius. Adakavo filiale popietėje „Aš esu kas“ skaityti poetės eilėraščiai, rinkti geriausi skaitovai. Skaudvilės miesto filiale vyko popietė „Din-Dilin! Din-Dilin! Nesustok, eik tolyn!“. Pilsūdo filiale popietėje „Yra visi ir aš esu“ vaikai ne tik susipažino su poetės gyvenimu ir kūryba, bet ir pagal knygelę „Kas nulaužė pupos lapą“ sprendė užduotis, kryžiažodžius, minė mįsles, skaitė nuotaikingus eilėraštukus. Pagramančio filiale vyko garsinis R. Skučaitės knygos „Aš - eilėraščių knyga“ skaitymas.

Su Batakių ir Gaurės jaunaisiais skaitytojais susitikti atvyko knygos „Smagiosios Pelytės Smailytės istorijos“ autorė Jurga Sakalauskaitė. Pamokančių istorijų knygelės autorė pasekė vaikams pasaką, vaikai atsakinėjo į klausimus, patys kūrė savo knygelę: piešė pelytę Smailytę viršeliui, klijavo, spalvino, segė knygos lapus, pasimokė, kaip atsakingai reikia dirbti, kol paruošiama knygelė. Vaikams parodytas animacinis filmukas apie pelytę.

Viešosios bibliotekos muzikos ir meno skaityklos ir vaikų literatūros skyriaus darbuotojos surengė vaikams **Volto Disnėjaus** 110-osioms gimimo metinėms skirtus rytmečius. Vaikų darželio „Kodelčius“ vaikams buvo sekama pasaka apie berniuką Voltą, kuris labai norėjo piešti, neturėjo nei vieno tikro žaislo, tapo milijonieriumi ir pastatė didelius pramogų parkus, pripiešė daugybę piešinių ir sukūrė vaikams daug gražių animacinių filmukų. VB vaikų literatūros skyriaus lėlių teatro lėlė „Batuoatas katinas“ kvietė vaikus ateiti į biblioteką ir skaityti knygeles. Vaikams parodyti pirmieji, dar nespalvoti, ir šiandieniniai spalvoti animaciniai filmukai. Plačiau sužinoti apie Voltą Disnėjų kvietė vaikiškų knygų, parašytų pagal jo filmus ir literatūros apie jį paroda „Walt Disney – animacijos stebukladarys“. Viešosios bibliotekos skaitykloje vyko lietuvių literatūros pamoka. M. Mažvydo pagrindinės mokyklos mokytoja metodininkė Vitalija Juškevičiūtė ir Lomių pagrindinės mokyklos mokytoja Elena Bazinienė moksleiviams pasakojo apie mūsų krašto rašytoją Birutę Baltrušaitytę. Moksleiviai paruošė informatyvius plakatus apie garsiąją kraštietę ir pristatė juose esančią informaciją. Tauragės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos

skaitykloje vyko Jono Jakštaičio vaikiškų eilėraščių knygelės „Mažos šiltos pasakaitės“ pristatymas. Į renginį sugužėjo gausus būrys mažųjų skaitytojų ir jų tėvelių bei svečių, atvykusių pasveikinti poeto.

Vaikai klausosi Jono Jakštaičio eilėraščių

„Knygų Kalėdos“ vaikų literatūros skyriuje

Vaikų literatūros skyriaus vedėja Aina Bagdonienė pristato naują knygą

Eidintų kaimo filiale popietėje „Vasara be interneto, bet su knyga“ vaikai vieni kitiems pristatė per vasarą perskaitytas knygas. Batakių filiale vykusiame renginyje „Lietuvių mitologijos takais“ su vaikais kalbėta apie senovės lietuvių tikėjimą, dievus ir deives, gimimą, mirtį ir likimą. Šiame filiale vyko A. Milno knygelės „Mikės Pūkuotuko pasaulis“ garsinis skaitymas - meškiuko murmelės, šmaikštūs posakiai ir įdomūs nuotykių paskatino vaikus pasiimti ir perskaityti primirštą knygelę. Vymerio miesto filiale vyko renginys, skirtas Šeimos dienai paminėti. Vėluikių filiale popietės „Šeštadienis su knyga“ metu vaikams buvo skaitoma U. Uliūnės knyga „Kitokia Svirplelio diena“. Vėluikių filiale popietė, skirta pasaulinei žaidimų ir vaikų gynimo dienai prasidėjo bibliotekoje, vėliau žaidimai ir atrakcijos persikėlė prie kaime esančio tvenkinio. Šiame filiale vyko edukacinė popietė „Ką dovanoja vasara“ – iš gamtinių medžiagų vaikai pagamino gražius žmogeliukus, gėles, laivelius, kūrė paveikslėlius ir kt. Pilsūdo filiale vyko garsinis K. Kasparavičiaus knygos „Baltasis dramblys“ skaitymas; Pagramančio filiale mokslo metų pabaigoje vykusioje popietėje „Sveika vasarėle“, Tauragės Aušros pagrindinės mokyklos „Boružės“ lėlių teatras parodė H. K. Anderseno pasaką „Snieguolė ir septyni nykštukai“, o Pagramančio filialo lėlių teatras „Gramančiukai“ - J. Černiauskienės pasaką „Meduolis ir Meduolytė“, paskui visi kartu kopė į Pagramančio piliakalnį.

Bibliotekose metų pabaigoje vyksta popietės, kuriose apdovanojami aktyviausi bibliotekos lankytojai, pasidžiaugiama perskaitytomis knygomis. Tokioje popietėje Vėluikių filiale apsilankė bibliotekos palėpėje gyvenantys „vaiduokliai“ Blogulis ir Gerulis, pasakų veikėjai. Eidintų filiale vyko teatralizuotas bibliotekos savanorių apdovanojimas „Užbaigiant metus“, vaikai persirengę pasakų personažais, deklamavo eilėraščius, dainavo daineles, linkėjo gero skaitymo ateinančiais metais. Baltrušaičių filiale popietėje „Uždekime gėrio žvakelę“ geriausius skaitytojus apdovanojo Kalėdų senelis ir kt.

Viešosios bibliotekos direktorius S. Kancevyčius ir skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja M. Parnarauskienė vertino Martyno Mažvydo pagrindinėje mokykloje vykusio rajoninio meninio skaitymo konkurso „Mūsų žodžiai turi sparnus“ dalyvių pasirodymus.

Rašytoja Jurga Sakalauskaitė Gaurės bibliotekoje

A. Vymerio vardo miesto filialo Nr. 1 lankytojai

Vaikų knygos savaitės dalyviai Vėluikiuose

INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

LIBIS PĮdiegimas

2011 metų pabaigoje kataloge iš viso buvo 103491 automatizuotai parengti įrašai, per metus parengtas 7331 įrašas.

Informacijos skyriaus darbuotojos sukūrė 5494 analizinius įrašus. Šiuo metu bibliotekos elektroniniame kataloge yra 48374 analiziniai įrašai. Nuo 2000 metų kuriama kraštotyros duomenų bazė, regioninės spaudos straipsnių aprašai siunčiami į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Iš viso (2000-2011 m.) Tauragės viešosios bibliotekos elektroninėje kraštotyros duomenų bazėje yra 29996 rajoninių laikraščių straipsnių aprašai. Per 2011 metus sukurti 3975 aprašai: „Tauragiškių balso“ - 1426, „Tauragės kurjerio“ - 1802, „Tauragės žinių“ - 747. Visi įrašai eksportuojami į NBDB. Gaunami Reikšminiai žodžiai (RŽ) importuojami serveryje, redaguojami.

Metų pradžioje buvo atnaujinta LIBIS versija, programą reikėjo perinstaliuoti visuose filialuose, atnaujinti

Žinių bazę (keitėsi muzikos ir natų laukai); visus muzikos ir natų įrašus eksportuoti į Suvestinį katalogą (SK).

Gautas elektroninės UDK versijos 8 (Kalba. Kalbotyra. Grožinė literatūra) skyrius. Išverstas ir neseniai išleistas ir spausdinta forma. Pradžioje buvo kiek painiavos, nes nebuvo suderinta su LIBIS programa. 8 skyrių reikėjo pakeisti ne tik programoje, bet ir lentyninius skirtukus bibliotekose.

Pradėtas knygų barkodavimas filialuose, nupirkti skaitytuvai ir lipdės, paruoštos metodines rekomendacijos.

Išlieka LIBIS diegimo ir darbo su programa problema filialuose dėl prasto internetinio ryšio ir kitų techninių galimybių.

2011 m. pabaigoje pradėtas Viešosios bibliotekos kraštotyros fonde saugomų rankraščių rekatalogavimas - LIBIS rankraščių kataloge jau apie 100 dokumentų.

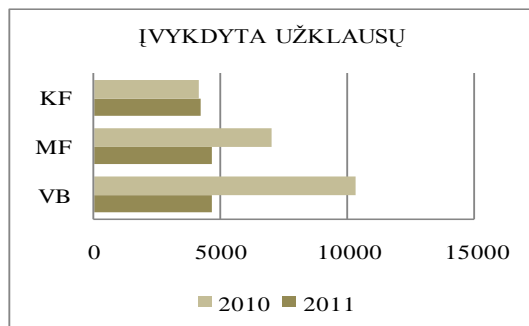
Informacinis fondas

2011 m. pabaigoje rajono bibliotekose buvo 32045 fiz. vnt. informacinių leidinių (Viešojoje bibliotekoje - 16771 fiz. vnt., miesto filialuose - 4697 fiz. vnt., kaimų filialuose - 10577 fiz. vnt.). Per metus gauti 559 fiz. vnt. dokumentų. (Viešojoje bibliotekoje - 184 fiz. vnt., miesto filialuose - 61 fiz. vnt., kaimo filialuose - 314 fiz. vnt.). Vidutiniškai vienas miesto filialas per metus gavo 20 fiz. vnt., vidutiniškai vienas kaimo filialas 13 fiz. vnt. informacinių dokumentų. Per metus nurašyta 290 fiz. vnt. (Viešojoje bibliotekoje 33 fiz. vnt., miesto filialai nurašė 20 fiz. vnt., kaimų filialai 237 fiz. vnt.).

VB Informacijos skyriaus ir filialų dokumentų fondas yra nuolat peržiūrimas, atrenkami ir į atsarginį fondą perkeliama retai naudojami leidiniai. Informacijos skyriaus darbuotojų sukurta ir nuolat pildoma knygų turinių analizinių įrašų bazė žymiai gerina informacinio fondo panaudą ir daro jį patrauklesnį nutolusiems vartotojams.

Bibliotekų vartotojai vis mažiau domisi popieriniais leidiniais ir vis dažniau renkasi elektroninius leidinius. Praėjusiais metais knygų ir periodinių leidinių išduotis VB Informacijos skyriuje sumažėjo 983 fiz. vnt. (3920), tuo tarpu, paieškų skaičius elektroninėse duomenų bazėse ženkliai padidėjo.

Informacinis vartotojų aptarnavimas

Elektroninės užklauskos				
	Gautos		Įvykdytos	
	2010	2011	2010	2011
VB	22	33	22	33
MF	43	79	43	79
KF	92	115	124	123
Rajone	157	227	189	235

2011 m. rajono bibliotekose buvo pateiktos 14064 užklauskos (2010 m. – 21927), įvykdytos 13504 užklauskos arba 96 % gautų užklauskų (2010 m. – 21389). Miesto filialuose vartotojai pateikė 4884 užklauskas (2010 m. – 7266), atsakyta į 4626 užklauskas arba 95 %. Kaimų filialuose gauta 4516 užklauskų (2010 m. – 4394), įvykdytos 4227 arba 94 %. Vidutiniškai viename miesto filiale gautos 1628 užklauskos, atsakyta į 1542, vidutiniškai viename kaimo filiale gautos 188 užklauskos, atsakyta į 176. Viešojoje bibliotekoje gautos 4664 užklauskos, įvykdyta 4651 arba 99,7 %.

Per 2011 m. VB Informacijos skyriaus lankytojai pateikė 1168 temines užklauskas, 388 užklauskomis mažiau, negu per 2010 m. Daugiausia jų, kaip ir ankstesniais metais, pateikė studentai – 871 (2010 m. – 1225). Juos domino tos pačios temos: rinkodara, finansai, buhalterinė apskaita, vadyba, ekonomika, viešasis administravimas, socialinis darbas, teisė. Miesto filialų vartotojai pateikė 1248, kaimų filialų – 2993 temines užklauskas.

VB Informacijos skyriuje 110 užklauskų buvo kraštotyrinio pobūdžio. Kraštotyrimo tematika 2011 m. daugiausia domėjosi suaugę vartotojai. Jie pateikė 62 užklauskas, studentai - 42. Moksleivių užklauskų skaičius kasmet mažėja. Tradiciškai dažniausiai informacijos pageidaujama apie Tauragės istoriją, lankytinas vietas bei žymius kraštiečius. Nemažai teirautasi apie kraštietę B. Baltrušaitytę-Masionienę. Tam įtakos turėjo jos vardo suteikimas Tauragės viešajai bibliotekai. Praėjusių metų rudenį pradėjusio veikti „Tauragės radijo“

darbuotojams teikta informacija rengiamoms laidoms apie rajono verslą, buvusius merus ir kt. Surinkta išsami medžiaga apie Tauragės karate klubo „Taurus“ veiklą. Išskirtinę užklauską apie 1944 m. Tauragės „vaduotojus“ - rusų karius - pateikė bibliotekos svečiai iš Kaliningrado srities. Rasta informacija buvo nuskenuota ir jiems nusiųsta elektroniniu paštu. Viešosios bibliotekos filialuose kraštotyriinių užklauskų skaitytojais pateikė nedaug – nuo 1 iki 36.

Elektroninėmis priemonėmis gaunamų užklauskų daugėja kiekvienais metais.

Svarbiausias atsakymų į užklauskas šaltinis - lokalus elektroninis katalogas ir ypač jame esanti analizinių knygų turinių aprašų kolekcija. Dažniausiai naudotų knygų pirmasis penketukas išliko panašus kaip ir ankstesniais metais: „Rinkodaros principai“ (paimta 57 kartus), „Marketingo valdymo pagrindai“ (54), „Įmonės finansai: analizė ir valdymas“ (48), „Įmonių veiklos analizė“ (43), „Rinkodara“ (35). Suaugę vartotojai pateikė 238 temines užklauskas (2010 m. – 261), moksleivių pateiktų užklauskų skaičius sumažėjo iki 59 (70).

Per metus bibliotekose padarytos 20890 kopijos, 4922 mažiau, negu 2010 m.

Tradiciškai daug dėmesio buvo skiriama vartotojų mokymui, padedant jiems rasti reikalingus šaltinius, teikiant papildomos informacijos apie turimus išteklius ir paieškos strategiją. Kad ši praktika pasiteisina, rodo prenumeruojamų DB naudojimo statistika.

IX-ajame Baltijos bibliotekinių kongrese Trakuose „Skaitymas skaitmeniniame amžiuje: naujos

partnerystės ir paslaugos” vyr. bibliotekininkė Audronė Trilikauskytė skaitė pranešimą apie Tauragės VB Informacijos skyriaus skaitmeninimo patirtį.

Skyriaus vitrinoje nuolat eksponuojamos naujos knygos. Nacionalinei bibliotekų savaitei

bibliografės parengė parodą “Atrask skaitymą kiekvieną dieną”, skirtą tą savaitę buvusioms profesinėms dienoms paminėti.

Suskaitmeninta 140 straipsnių apie rajono bibliotekas iš žurnalų „Bibliotekų darbas“ ir „Tarp knygų“, straipsniai aprašomi, prisegamas nuskenotas dokumentas.

Kraštotyros veikla

Viena iš atminties paveldo formų yra archyvų ir rankraštinio palikimo kaupimas, saugojimas ir tvarkymas. Bibliotekoje yra komplektuojami rankraščiai ir jiems prilyginami dokumentai, t.y. mašinraščiai, nuotraukos, pažymėjimai, pavieniai dokumentai ir jų rinkiniai, kraštotyros darbai. 2011 m. rankraščių fondą papildė Tauragės Garbės pilietės, kraštyrininkės A. Mizgirienės dovanotos vertingos nuotraukos. Buvusio bibliotekos direktoriaus P. Šebedos rankraščio kopiją „Tauragė“ kompiuteriu surinko ir kraštotyros fondui perdavė A. Šebedaitė-Eidukevičė.

Vytauto Didžiojo universiteto Išeivijos studijų centro vykdomo projekto „Lietuvių egzodo paveldo likimai” anketai buvo pateikti duomenys apie JAV gyvenusio kraštiečio kalbininko Petro Joniko archyvą ir rankraščius saugomus Tauragės viešojoje bei Pagramančio bibliotekose. Surinkti duomenys bus talpinami elektroninėje duomenų bazėje „SIETYNAS“. Lapkričio mėnesį Laima Pikčiūnienė ir Daiva Kiniulienė dalyvavo Išeivijos studijų centre vykusiame mokslinėje konferencijoje „Išeivijos paveldas Lietuvoje“.

Nuo 1996 m. bibliotekos vidiniame kompiuterių tinkle kaupiamas ir pildomas „Skaitmeninis kraštotyros archyvas“, kuriame saugomi suskaitmeninti rankraštiniai dokumentai, laiškai, nuotraukos, kraštotyros darbai bei interaktyvi informacija. Praėjusiais metais buvo sutvarkytas skaitmeninių fonduotrukų archyvas, padarytos atsarginės jų kopijos DVD, suskaitmeninta dalis bibliotekos fonde saugomų su bibliotekos istorija susijusių nuotraukų ir dokumentų, straipsniai apie rajone vykusias

Dainų šventes bei Sausio 13-osios įvykius. Nuskenuoti kai kurie kraštotyros darbai (B. Dadurienės 4 dainų ir smulkiosios tautosakos sąsiuviniai) ir dalis Garbės kraštyrininkės A. Mizgirienės bibliotekai dovanoto archyvo. Didžiąją skaitmeninimo darbų dalį atliko Interneto skaityklos vyr. bibliotekininkė Saulė Ramanauskaitė.

Bibliotekos interneto svetainėje patalpintas „Žymių Tauragės datų kalendorius 2011“, kurį parengė vyr. bibliografė L. Pikčiūnienė.

Kaip ir kasmet, tebeteiikiama atrankinė informacija Tauragės rajono savivaldybei bei sudaromas ataskaitiniais metais paskelbtų straipsnių sąrašas „Tauragės bibliotekos spaudoje“.

Viešosios bibliotekos filialuose kraštotyros dokumentų fondas nėra gausus. Bibliotekininkės apie savo aptarnaujamą mikrorajoną bei jame veikiančias bendruomenes, klubus, žymius žmones kaupia iškarpu aplankus, renka mokyklose ar kituose įstaigose leidžiamus laikraščius.

Eičių filiale kaupiami bibliotekoje ir prie jos veikiančiame klube “Vakarutė” vykstančių renginių plakatai, skelbimai, aprašomos renginių nuotraukos.

Daugumoje filialų bibliotekininkės naudojasi Viešojoje bibliotekoje parengtais LIBIS analiziniais įrašais ir išsispausdina trūkstantas korteles apie savo aptarnaujamą mikrorajoną.

Viena iš pagrindinių kraštotyros informacijos sklaidos formų – kraštotyros pobūdžio renginiai ir parodos.

2011 m. Viešosios bibliotekos Skaitykloje parengtos kraštotyros medžiagos ekspozicijos: „Tauragės dainų švenčių atgarsiai“, „Tauragės viešoji biblioteka. 1931-2011 m.“, „Literatūros mokslininkė, poetė, prozininkė Birutė

Baltrušaitytė-Masionienė“, „Pėdos per gimtąją žemę“, skirta pedagogės, Tauragės Garbės pilietės, kraštotyrininkės Almos Mizgiriienės 80-mečiui.

2011 m. Lietuvoje ir Tauragėje paminėta daug istoriškai reikšmingų sukakčių. Viešojoje bibliotekoje vyko prisiminimų vakaras, skirtas Sausio 13-osios įvykių 20-mečiui. Jame kalbėjusių tauragiškių atsiminimai įrašyti į garsajuostę, eksponuota dokumentų paroda, suskaitmeninti ir elektroniniame kataloge prisegti 98 straipsniai.

Bibliotekoje buvo prisiminti ir analizuoti tragiški 1941 metų birželio 22-osios – karo pradžios įvykiai Tauragėje. Pasienio miestui vienam pirmųjų teko atlaikyti karo smūgius. Eksponuotoje spaudinių parodoje „1941-ųjų birželio 22-ąją prisiminus“ buvo galima susipažinti su tauragiškių atsiminimais apie karo pradžią rajone.

Muzikos mokykloje eksponuota paroda „Iškilieji tauragiškiai“, skirta kraštiečiui, išeivijos kompozitoriui Faustui Stroliai. Ekspozicija, atspindinti Strolių šeimos gyvenimą ir veiklą, parengta kartu su Muzikos mokyklos biblioteka.

Dalyvauta Kultūros rūmuose vykusiame Tauragės Turizmo informacijos centro, Kultūros paveldo tarnybos ir Viešosios bibliotekos bendrame renginyje – „Atrask, pažink ir pamilk Tauragės kraštą“. Tauragės rajono viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus vedėja B. Lukoševičienė pristatė bibliotekos parengtą ekspoziciją „Atminties ir kultūros paveldo skaitmeninės kolekcijos Tauragės viešojoje bibliotekoje“.

Suteikiant informaciją ar dokumentus, prisidėta ir prie kitų skaitykloje eksponuotų parodų rengimo. Nemažai kraštotyrinio pobūdžio renginių, susitikimų organizavo bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus bibliotekininkės ir poezijos mėgėjų klubas „Žingsniai“.

Tauragės viešosios bibliotekos filialuose organizuota 12 kraštotyrinio pobūdžio renginių ir eksponuotos 25 parodos. Daugumoje filialų veikė nuolatinės naujų straipsnių ar knygų apie bibliotekų aptarnaujamą mikrorajoną ekspozicijos, vietinių spaudinių ir kraštotyros darbų parodėlės. Pvz.: „Apie

mūsų miestą ir kaimą“, „Apie mus rašo“, „Gimtinės takais“, „Pagramantis vakar, šiandien ir rytoj“, „Kraštotyros darbų kampelis“, „Gimtojo krašto istorija, dabartis ir ateitis“.

Tauragės viešosios bibliotekos 80 - mečiui parodas parengė Adakavo, Dacijonų ir Mažonų bibliotekininkės. Nacionalinei bibliotekų savaitei skirta popietė „Praeities prisiminimų skraistę praskleidus“ vyko Pagramančio filiale. Renginyje dalyvavo ir prisiminimais dalijosi buvusi bibliotekininkė O. Mačiulienė. Lankytojai domėjosi Eidintų bibliotekos atidarymui parengta paroda „Akimirkos iš bibliotekos gyvenimo“ bei Tauragės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos direktoriaus, fotomenininko S. Kancevyčiaus fotografijų paroda „Homo legends“.

Bibliotekose organizuojami renginiai ir parodos Knygnešio bei Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienoms, lankomi knygnešių kapai. A. Vymerio vardo miesto filiale Nr. 1 vyko susitikimas su kraštietė gydytoja, gėlininke ir lektore Nijole Michelkevičiene, Lomiuose – popietė, skirta poetei ir rašytojai B. Baltrušaitytei-Masionienei. Eičių bibliotekoje pernai buvo eksponuotos 6 tauragiškių parodos: dailininkių A. Didžionienės ir K. Butlerienės, fotografų A. Naryškino ir S. Kancevyčiaus darbai, A. Pečkaitienės rankdarbiai bei B. Kuzminskienės suvenyrai.

Didelį dėmesį kraštotyros darbui skiria Pagramančio filialo bibliotekininkė V. Bartušienė. Jos iniciatyva 2011 m. buvo parašytas projektas „Nagingi pagramantiškiai“, kurį finansavo rajono savivaldybė. Pagal jį buvo sukurtas ir visuomenei pristatytas to paties pavadinimo filmas, kuriame įamžinti Pagramančio krašto amatininkai ir jų darbai. Filmo autorė ir režisierė V. Bartušienė, filmavo ir montavo V. Šarakvasas. Parengtas ir 225 psl. albumas „Nagingi pagramantiškiai“. Šis kraštotyros darbas tęsiamas nuo 2002 metų. Dar vieno V. Bartušienės parengto projekto rezultatas – Pagramančio katalikų parapijos kunigo V. Juškio poezijos knygos „Dieve, tau save aukuju“ išleidimas ir pristatymas. Renginio metu eksponuoti kunigo rankraščiai, straipsniai, nuotraukos.

Kraštotyros baruose gerai dirba ir Mažonų filialo bibliotekininkė Klema Fetingienė. Ji prisidėjo prie Mažonų kaimo sueigos organizavimo, paruošė rankdarbių parodą „Mažonų kaimo darbštuolės“, parengė senų nuotraukų ir maldaknygių ekspoziciją. K. Fetingienės karpinių paroda

buvo eksponuojama Tauragės kultūros rūmuose vykusios šventės „Ried velykų margutis“ metu.

Viešosios bibliotekos Miesto filialas Nr. 2 dalyvavo konkurse „Skaitmeniniai bendruomenių pasakojimai“.

Kraštotyros darbai

Tauragės viešosios bibliotekos filialuose parengti kraštotyros darbai:

1. Batakių krašto etninės kultūros puoselėtoja – Irena Šileikienė/ parengė Laisvutė Pavalkienė. – Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka Batakių filialas. – Batačiai, 2011. – 16 p. : iliustr.

2. Gaurės dvaras/ parengė Danutė Mockienė. – Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka Gaurės filialas. – Gaurė, 2011. - 25 p.: iliustr.

3. Iš Tarailių kaimo istorijos/ parengė O. R. Tatarūnienė ir A. Lešinskas. - Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka Miesto Nr. 2 filialas . – Tarailiai, 2009-2010. – 69 p. : iliustr.

4. Nagingi pagramantiškiai [vaizdo įrašas]/ projekto ir filmo autorė Virgina Bartušienė; filmavo ir montavo Valdas Šarakvasas. – Tauragė: Tauragės rajono savivaldybė, 2011. - 1 vaizdo diskas (DVD)

5. Nagingi pagramantiškiai/ Virgina Bartušienė. - Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka Pagramančio filialas. – Pagramantis, 2011. - 225 p. : iliustr.

Filialų bibliotekininkų bei rajono kraštotyrininkų parengtų kraštotyros darbų kopijos saugomos VB kraštotyros fonde, o originalai filialuose arba pas autorius. Kraštotyrine medžiaga iš respublikinės spaudos papildomi teminiai bei personalijoms skirti aplankai.

METODINĖ VEIKLA

	2009	2010	2011
Metodininkai rajono filialuose lankėsi:			
Miesto f.	7	4	9
Kaimo f.	24	45	42
Viso	31	49	51
Vidutiniškai vienas filialas aplankytas:			
Miesto f.	1,8	1	3
Kaimo f.	1	1,9	2,2
Viso	1,1	1,8	2,3

Rajono filialuose lankėsi metodininkai, į visus filialus buvo nuvykęs direktorius S. Kancevyčius, jis lankėsi ir filialų renginiuose. Keletą kartų buvo aplankyti filialai, barkoduojujantys

fondus. Periodiškai į filialus vyko bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius. Funkcinių skyrių indėlis, vykdant metodinę veiklą, minimalus.

Metodikos skyriaus vyr. bibliotekininkė I. Čepulienė apipavidalina filialų fondus, bibliotekose vykstantiems renginiams ruošia reklaminius plakatus ir kvietimus ir kt.

Keičiantis darbuotojoms, fondų patikrinimai ir perdavimai atlikti Gaurės, Lauksargių ir Dauglaukio kaimų filialuose.

Viešosios bibliotekos metodininkai konsultuoja mokyklų bibliotekininkus.

Bibliotekininkų kvalifikacijos organizavimas

2011 metais įvyko 9 pasitarimai.

Sausio mėnesio pasitarime su rajono bibliotekininkais susitiko Tauragės vietos veiklos grupės projekto vadovė Nijolė Tirevičienė. Ji pristatė projektą apie liaudies meistrus, informavo apie kaimų vietovėms skirtus projektus ir kt.

Vasario mėnesio pasitarime apsilankę Tauragės rajono meras Pranas Petrošius ir jo pavaduotojas Silverijus Statkus kalbėjo apie praėjusius metus, planus 2011 metams, atsakė į klausimus. Europos informacijos centro „Europe direct“ vadovė Isvalda Aleknienė pristatė Vengrijos pirmininkavimą Europos Sąjungai, bibliotekininkės dalyvavo viktorinoje „Įdomioji Vengrija“. Viešosios bibliotekos vyr. buhalterė Milda Urbonienė informavo apie 2011 metų bibliotekos biudžetą, mokė naudotis VSDFV tinklapio elektroninėmis paslaugomis.

Vasario mėnesį pirmą kartą visi rajono bibliotekų darbuotojai buvo išvykę į Knygų mugę Vilniuje.

Balandžio mėnesio pasitarime Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų literatūros skyrių vedėjos apžvelgė 2010 metų rajono

bibliotekų veiklą, apie savo darbą kalbėjo filialų darbuotojos. Lietuvos bibliotekininkų draugijos Tauragės skyriaus pirmininkė Alina Bagdonienė pristatė Nacionalinę bibliotekų savaitę „Skaityk bibliotekoje“.

Gegužės mėnesio pasitarime vėl dalyvavo Tauragės rajono meras P. Petrošius. Apie kraštotyros darbą pasakojo Mažonų kaimo filialo vyr. bibliotekininkė K. Fetingienė. Vaikų literatūros skyriaus vedėja A. Bagdonienė informavo apie tolimesnę „Knygų lagaminą“ kelionę po rajono bibliotekas ir apie „Raganiukės“ teatro pasiūlymą bibliotekoms. Į užtarnautą poilsį palydėta Gaurės kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Pterė Stirbienė.

Birželio mėnesio pasitarime Jaunųjų finansininkų draugijos narės N. Kundrotienė ir V. Balandytė pristatė Šiaulių universiteto studijų galimybes Tauragėje. Viešosios bibliotekos direktorius S. Kancevyčius apžvelgė išvykų metu rastą padėtį. Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja D. Kiniulienė pristatė naujas knygas, periodinės spaudos užsakymą.

Rugsėjo mėnesį visi filialų ir viešosios bibliotekos darbuotojai dalyvavo Viešosios bibliotekos 80-ies metų minėjimo šventėje.

Spalio mėnesio pasitarimo metu vyko LBD Tauragės skyriaus konferencija. Vaikų literatūros skyriaus vedėja A. Bagdonienė pakvietė dalyvauti akcijoje „Metų knygos rinkimai 2011“. Metodikos skyriaus vyr. bibliotekininkė – LIBIS katalogų administratorė G. Dagienė pristatė LIBIS diegimo etapus filialuose. Mažonų kaimo filialo vyr. bibliotekininkė K. Fetingienė papasakojo apie konkurso „Sėkmės istorijos“ atrinktų istorijų filmavimą, Kęsčių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Aristida Eglynienė apie projekto „Bendruomenių ir bibliotekų bendradarbiavimo skatinimas kuriant skaitmeninį turinį“ įgyvendinimą ir jo metu sukurtą filmą „Kęsčių blynai“. Batakių ir Eidintų kaimų filialų darbuotojos L. Pavalkienė ir D. Liekienė pasidalino patirtimi organizuojant mokymus savo bibliotekų vartotojams.

Lapkričio mėnesio pasitarime Tauragės rajono savivaldybės meras P. Petrošius kalbėjo apie numatomą 2012 metų rajono biudžetą. Viešosios bibliotekos projektų vadybininkė ir viešųjų ryšių specialistė A. Trilikauskytė perskaitė pranešimą „Skaitmeninimas Tauragės rajono bibliotekose“, pasidalino išpūdžiais iš tarptautinio bibliotekininkų kongreso. Naujai išrinkta LBD Tauragės

skyriaus pirmininkė D. Kiniulienė supažindino su skyriaus planais. Metodikos skyriaus darbuotojos G. Dagienė ir D. Pukelienė supažindino su nurodymais ir rekomendacijomis fondų barkodavimui LIBIS sistemoje ir filialų veiklos planavimu 2012 metams. Pasitarime amerikiečių kompanijos, atstovė J. Marozienė pristatė imuninės sistemos stiprinimo priemones.

Gruodžio mėnesio pasitarime įsteigta „Tauragės rajono bibliotekininkų draugijos“ asociacija. Rajono filialų darbuotojos pristatė seniūnijų „Kūčių patiekalus ir tradicijas“.

Visuose pasitarimuose apie projekto „Bibliotekos pažangai“ įgyvendinimą, bibliotekininkų mokymus ir bibliotekų veiklą kalbėjo Metodikos skyriaus vedėja D. Pukelienė.

Sausio mėnesio pradžioje VIPT asociacija organizavo informacinį – mokomąjį programos „Paslaugos e.piliečiui“ renginį, kuriame dalyvavo Batakių, Dacijonų, Dauglaukio, Eidintų, Kunigiškių, Lauksargių, Mažonų, Pagramančio, Pilsūdų, Šakviečio, Veluikių kaimų ir Skaudvilės miesto filialų ir viešosios bibliotekos darbuotojos.

Rajono bibliotekai bendradarbiauja su Valstybinės mokesčių inspekcijos, Tauragės darbo biržos darbuotojais.

P R O J E K T A I

Projekto „**Bibliotekos pažangai**“ įgyvendinimo metu (2008 – 2011 m.) rajone įsteigta 16 viešo interneto prieigų, kuriose yra 56 kompiuterizuotos darbo vietos. 12-oje rajono viešo interneto prieigos taškų vartotojai naudojami 48 kompiuterizuotomis, su internetu ryšiu, darbo vietomis, multifunkciniais aparatais.

Viešosios bibliotekos mokymo centre kompiuterinio raštingumo žinias atnaujino 59 Tauragės, Jurbarko ir Šilalės rajonų bibliotekininkai. Antroje metų pusėje Tauragės rajono viešoji biblioteka mobilią mokymų klasę skolino Šilalės rajono ir Pagėgių savivaldybės bibliotekoms.

2011 metais rajono bibliotekos dalyvavo projekto organizuotose akcijose „Domiesi gimine? Ieškok internete!“, „Gustavo enciklopedija“, „Biblioteka ir partneriai“, „Internetas jūsų sodui-2“, „Piešinių kompiuteriu konkursas“, „Savo noru bibliotekoje“, „Sveikatos paslaptys“, „E.akademija“ ir kt.

Akcijoje „E.mokytojas“ gyventojai galėjo siūlyti savo bibliotekininkus – mokytojus, suteikusius daugiausiai žinių bibliotekų lankytojams. Iš Tauragės rajono „E.mokytojo“ vardas suteiktas Gaurės, Batakių ir Eidintų kaimų filialo vyr. bibliotekininkėms Danutei Mockienei, Laisvutei Pavalkienei ir Danai Liekienei.

Konkurse „Skaitmeniniai bendruomenių pasakojimai“ dalyvavo Kęščių kaimo filialas ir vietos bendruomenė. Paraiškoje numatytiems darbams įgyvendinti iš projekto skirta filmavimo, fotografavimo ir garso įrašymo įranga bei 3 dienų specialūs mokymai 10 asmenų grupei kaip profesionaliai kurti vaizdo ir garso reportažus. Vaizdo filmą „Kęščių blynai“ galima pažiūrėti adresu: <http://www.youtube.com/watch?v=wO6sObov1h0>.

Tauragės rajono viešoji biblioteka dalyvavo konkurse „Interneto svetainių pritaikymas neįgaliesiems ir mobiliesiems įrenginiams“. Viešosios bibliotekos

darbuotojai kartu su UAB „DIZI“ atnaujina bibliotekos svetainę.

2011 m. VIPT-uose Kauno technologijų universitetas ir VIPT asociacija įgyvendino „Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymo“ projektą, pagal kurį kompiuterinio raštingumo mokėsi Batakių, Dacijonų, Dauglaukio, Eidintų, Gaurės, Kunigiškių, Lauksargių, Mažonų, Pagramančio, Pilsūdų, Šakviečio, Veluikių kaimų ir Skaudvilės miesto bendruomenių nariai.

Tauragės rajono **savivaldybės Kultūros rėmimo fondas** finansavo Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėjos M. Parnarauskienės, vyr. bibliotekininkų V. Užmiškienės, I. Steponaitytės, A. Vymerio vardo miesto filialo Nr. 1 vedėjos G. Juškienės, Pagramančio kaimo filialo vyr. bibliotekininkės V. Bartušienės projektus.

Kompiuterinio raštingumo mokymai
Pagramančio kaimo bibliotekoje

Eidintų gyventojai mokosi elektroninių
paslaugų

PERSONALAS

Darbuotojų skaičius ir kaita

	Yra etatų	Iš jų bibliotekininkų
VB	31	23
Miesto f.	9	8
Kaimo f.	24	24
Rajone	64	55

2011 m. dėl nepakankamo darbo užmokesčio fondo, taupant lėšas, ne visą

darbo laiką dirbo 20 bibliotekininkų (2 viešojoje bibliotekoje, 15 kaimų filialuose, 3 miesto filialuose).

2011 m. keitėsi Gaurės kaimo filialo, Miesto filialo Nr. 2 vyr. bibliotekininkės. Iš darbo išėjo senatvės pensijas gaunančios Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus, Dauglaukio ir Žygaičių kaimų vyr. bibliotekininkės.

Darbuotojų išsimokslinimas

	Aukštasis	Aukštesnysis
VB	14	9
Miesto f.	3	4
Kaimo f.	1	20
Rajone	18	33

93 % rajono bibliotekininkų turi aukštąjį arba aukštesnįjį išsilavinimą, iš jų

33 % aukštąjį, 60 % aukštesnįjį. Viešojoje bibliotekoje 60 % bibliotekininkų turi aukštąjį, 40 % - aukštesnįjį išsilavinimą, miesto filialuose – 40 % aukštąjį, 50 % - aukštesnįjį, kaimo filialuose dirba 1 darbuotoja su aukštesniu bibliotekiniu išsilavinimu ir 20 su aukštesniu išsilavinimu

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

2011 m. 43 rajono bibliotekų darbuotojai kėlė kvalifikaciją projekto „Bibliotekos pažangai“ organizuotose mokymuose Viešosios bibliotekos mokymų klasėje ir nuotoliniu būdu. Į projekto mokymuose Vilniuje, Klaipėdoje vyko Viešosios bibliotekos direktorius, projekto koordinatorė, IT specialistė ir 3 darbuotojos, ruošiamos tęstinumui.

Viešosios bibliotekos direktorius dalyvavo Savivaldybių asociacijos direktorių pasitarime, LBD Tarybos posėdžiuose, seminaruose Klaipėdoje, Skuode, Klaipėdos ir Rietavo rajonuose.

Rajono bibliotekų darbuotojai buvo išvykę į LBD suvažiavimą Vilniuje, seminarus „Naujų teisės aktų taikymas bibliotekų veikloje“, „Viešosios bibliotekos JAV“, „Istorijų pasakojimai“ Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešojoje bibliotekoje. Ten pat vyko IFLA finansuojamo projekto „Bibliotekų asociacijų stiprinimas“ mokymai, metinis regiono bibliotekų darbuotojų pasitarimas. Baltijos šalių bibliotekų kongrese

„Skaitymas skaitmeniniame amžiuje: naujos partnerytės ir paslaugos“ Tauragės bibliotekininkams atstovavo A. Trilikauskytė. Po keletą darbuotojų dalyvavo Vilniuje mokslinėje konferencijoje „Biržiškos skaitymai 2011“, LBD 80-čio minėjime, Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje vykusiame seminare „Elektroninių paslaugų ir savitarnos plėtos VB rezultatai ir tendencijos“, „EBSCO Publiching“ seminare Klaipėdoje, „Išsivijos paveldas Lietuvoje“ Kaune, konferencijoje geriausiems Lietuvoje gyventojus mokusiems bibliotekininkams Kaune ryšių muziejuje, seminaruose Klaipėdos rajono J. Lankučio viešojoje bibliotekoje. Aplankyta Birštono viešoji biblioteka. Visi rajono bibliotekininkai vyko į Knygų mugę. Žemaitijos zonos bibliotekų sporto sąskrydyje Plungės rajone rajono iškovota trečioji vieta. Viešosios bibliotekos darbuotojai dalyvavo „Spaudos ir laisvės žygyje“ pėsčiomis, senaisiais knygnešių takais.

Profesinės sąjungos atstovės vyko į Jungtinės profesinės sąjungos komiteto posėdžius, Jurbarkė vykusį seminarą „Profesinė rizika. Darbuotojų saugos ir sveikatos vidinė kontrolė“.

LKD tobulinimosi centre dalyvauta „Dokumentų kompiuterinių bibliografinių įrašų rengimas“ ir „Bibliotekos informaciniai ištekliai“ seminaruose.

Filialų darbuotojos dalyvavo mokymuose, skirtuose bendruomenėms, Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja M. Parnaruskienė baigė „Socialinės mentorstės plėtros“ mokymus, vyr. buhalterė Milda Urbonienė mokėsi „VSAFA standartai“.

Viešosios bibliotekos darbuotojai
2011 metų rugsėjis

MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė

2011 m. seniūnijos bibliotekų patalpose keitė langus, renovavo šildymo sistemas, tvarkė elektros instaliaciją, atliko remonto darbus. Apšiltintas pastatas, kuriame dirba Norkaičių kaimo biblioteka, pakeistas stogas. Praplėstos Kęščių kaimo bibliotekos patalpos. Eidintų kaimo filialas pradėjo dirbti renovuotose patalpose.

2011 m. dar nebaigtas vykdyti projektas „Kompleksinis pastatų ansamblio, vadinamo pilimi, sutvarkymas ir pritaikymas viešosioms kultūrinėms ir turizmo reikmėms" - Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyrius dirba laikinose patalpose.

Kelia nerimą nekokybiškai atlikta Viešosios bibliotekos pastato renovacija, jau keletą kartų taisyta stogo danga.

Renovuotos Eidintų bibliotekos atidarymas. Iš kairės: Batakių seniūnas Jonas Juozapaitis, rajono Meras Pranas Petrošius, Viešosios bibliotekos direktorius Sigitas Kancevyčius. Dešinėje stovi bibliotekininkė Dana Liekienė

Bendras bibliotekų patalpų plotas

Bendras rajono bibliotekų patalpų plotas 3018 m², iš jų – 2573 m² naudingo ploto. Viešoji biblioteka turi 892 m², iš jų – 751 m² naudingo ploto, miesto filialai dirba 310 m², iš jų – 235 m² naudingo ploto, kaimų filialai įsikūrę 1816 m², iš jų – 1587 m² naudingo ploto.

Rajono bibliotekų fondai išdėstyti 6240 lentynų metruose, iš jų – 6083 lentynų metrus užima atviri fondai. Viešosios bibliotekos dokumentų fondai išdėstyti 1650 lentynų metruose, atviri fondai – 1638 lentynų metruose, miesto filialų – 968 lentynų metrai, iš jų – 958 atviri fondai, kaimų filialuose – 3625 lentynų metrus užima visas fondas, 3487 – atviri fondai.

Techninis aprūpinimas

Nors 2011 m. bibliotekos biudžetas buvo kuklus, tačiau filialams buvo nupirkti brūkšninių kodų skaitytuvai, naujos knygų lentynos Eidintų kaimo filialui.

Tauragės rajono savivaldybės taryba perdavė Viešajai bibliotekai valdyti, naudoti ir disponuoti Viešųjų interneto prieigos taškų techninę ir programinę įrangą. Programinę įrangą perdavė kompanija „MICROSOFT“.

Dažnai keitėsi internetinio ryšio tiekėjai, ryšys buvo nekokybiškas.

	Kompiuteriai		
	Vartotojams	Darbuotojams	Iš viso
VB	36	34	70
MF	12	4	16
KF	93	24	117
Rajone	141	62	203

FINANSAVIMAS

	VB	MF	KF	Rajone
Darbo užmokesčiui	563,6	111,8	311	986,4
Dokumentams įsigyti. Iš jų:	49,0	16,5	72	137,5
knygoms	38,7	13,2	51,4	103,3
periodikai	10,3	3,3	20,6	34,2
kt. dokumentams	0	0	0	0
Automatizacijai	0	29,5	346,9	376,4
Kitos	306,9	37,6	216	560,5
Išlaidos (tūkst. Lt.) iš viso:	919,5	195,4	945,9	2060,8

Pajamos ir finansavimas (tūkst. Lt.)	VB		MF		KF		Rajone	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Biudžeto lėšos	868,4	868,1	153,1	159	544,6	579,7	1566,1	1606,8
Už mokamas paslaugas	21,2	18	0	0	0	0	21,2	18
Fiz., jurid. asmenų parama	14,9	25,8	4,8	5,8	7,1	12,3	26,8	43,9
Programų, projektų	2,3	7,6	0,5	30,6	4	353,9	6,8	392,1
Iš viso	906,8	919,5	158,4	195,4	555,7	945,9	1620,9	2060,8

2011 m. rajono viešosios bibliotekos biudžetas buvo 439,9 tūkst. Lt didesnis. 385,3 tūkst. Lt sudarė Viešajai bibliotekai perduota valdyti, naudoti ir disponuoti Viešųjų interneto prieigos taškų techninė ir programinė įranga. Biudžeto lėšų gauta 40,7 tūkst. Lt daugiau, iš jų – 14,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Dokumentams

įsigyti gauta 28,3 tūkst. Lt. daugiau, iš jų – už 22,6 tūkst. Lt daugiau įsigyta knygų, už 5,7 tūkst. Lt daugiau įsigyta periodinių leidinių. Kitoms išlaidos gauta 20,8 tūkst. Lt. daugiau. Fizinių ir juridinių asmenų paramos gauta daugiau už 17,1 tūkst. Lt. Už mokamas paslaugas gauta 3,2 tūkst. Lt. mažiau.

IŠVADOS

Sėkmės

- Viešajai bibliotekai suteiktas Birutės Baltrušaitytės vardas;
- Bibliotekose vyko daug žodinių ir vaizdinių renginių;
- Visos rajono bibliotekos yra kompiuterizuotos ir turi internetinį ryšį;
- Tęsiasi vaikų literatūros skyriaus patalpų renovacija;
- Rajono bibliotekininkai intensyviai mokėsi;
- Ruošiantis vartotojų aptarnavimui LIBIS, barkoduojami filialų fondai

Problemoms

- Bibliotekose mažėja skaitančių gyventojų, bet daugėja besinaudojančių kompiuteriais;
- Nepakankamas finansavimas neleidžia tenkinti skaitytojų poreikių;
- Informacinių technologijų ir technikos priežiūrai reikia finansinių investicijų;
- Nepakankama projektinė veikla

2011 m. ataskaitą rašė:

Alina Bagdonienė - vaikų literatūros skyriaus vedėja
Izita Čepulienė – metodikos skyriaus metodininkė
Greta Dagienė - LIBIS administratorė
Daiva Kiniulienė - dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja
Birutė Lukoševičienė - informacijos skyriaus vedėja
Meilutė Parnaruskienė - skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja
Laima Pikčiūnienė - vyr. bibliografė kraštotyrai
Danutė Pukelienė - metodikos skyriaus vedėja
Danutė Tauginaitė - direktoriaus pavaduotoja

Ataskaitoje panaudotos nuotraukos Viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojų nuotraukos
Viršelyje – Edmundo Mažrimo exlibrisas

2012-03-13 įsakymu Nr. VI-13 ataskaitą patvirtino
VB direktorius Sigitas Kancevyčius

Respublikos 3
72252 Tauragė

www.tauragevb.lt

E-mail: tsvb@kaunas.omnitel.net

Direktorius, pavaduotoja – 61954

VB skaitykla, dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius – 62025

VB abonementas, informacijos skyrius – 62003

VB metodikos skyrius, buhalterė – 64007

VB vaikų literatūros skyrius – 62006